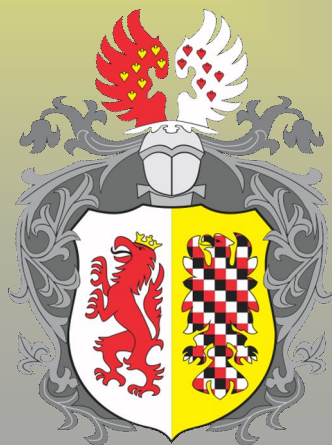

**LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
MIASTA LWÓWEK ŚLĄSKI
NA LATA 2010 – 2015**

**ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY NR XLIX/455/10 RADY MIEJSKIEJ GMINY LWÓWEK ŚLĄSKI
Z DNIA 10 LISTOPADA 2010 R.**

**GMINA I MIASTO LWÓWEK ŚLĄSKI
AL. WOJSKA POLSKIEGO 25 A
59-600 LWÓWEK ŚLĄSKI**

LWÓWEK ŚLĄSKI 2010

OPRACOWANIE:

Grupa Ergo Sp. z o.o.

ul. Św. Mikołaja 56/57 50-127 Wrocław

tel.: 071 77 30 702 ;

tel./fax: 071 77 30 701

e-mail: biuro@grupaergo.pl;

www.grupaergo.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
I. INFORMACJE PODSTAWOWE	7
II. CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI NA OBSZARZE I UZASADNIENIE PODJĘCIA REWITALIZACJI.....	8
II.1. Lokalizacja gminy i miasta Lwówek Śląski.....	8
II.2. Sfera przestrzenna.....	13
II. 2.1. Zagospodarowanie przestrzenne	13
II.2.2. Zabytki na terenie miasta Lwówek Śląski	14
II.2.3. Mieszkalnictwo i społeczne aspekty mieszkalnictwa.....	16
II.2.4. Infrastruktura techniczna	17
II.2.5. Środowisko.....	24
II.3. Sfera społeczna.....	31
II.3.1. Ludność.....	31
II.3.2. Warunki życia	34
II.3.3. Aktywność społeczności lokalnej i kultura.....	36
II.4. Sfera gospodarcza	38
II.4.1. Gospodarka	38
II.4.2. Turystyka	41
II.5. Zestawienie problemów na obszarze rewitalizowanym	44
III. ANALIZA SWOT obszaru rewitalizowanego	46
IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI	50
IV.1. Cele Programu Rewitalizacji	50
IV.2. Wyznaczanie oczekiwanych wskaźników osiągnięć	53
IV.3. Wybór obszaru rewitalizacji i uzasadnienie określenia granic zdegradowanego obszaru	55

V. PLANOWANE DZIAŁANIA, PRIORYTETY I ZADANIA NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM	61
VI. SYSTEM WDRAŻANIA	64
VI.1. Uwarunkowania prawne.....	64
VI.2. Uwarunkowania instytucjonalno – organizacyjne	64
VI.3. Realizacja rzeczowa i finansowa	65
VII. MONITOROWANIE I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA.....	67
Spis rysunków.....	72
Spis tabel	72
Spis map.....	73
Załącznik nr 1 Projekt wytypowany do wsparcia	74

WSTĘP

REWITALIZACJA – kompleksowy, skoordynowany, wieloletni, prowadzony na określonym obszarze proces przemian przestrzennych, technicznych, społecznych i ekonomicznych, inicjowany przez samorząd terytorialny (głównie lokalny) w celu wyprowadzenia tego obszaru ze stanu kryzysowego, poprzez nadanie mu nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie warunków do jego rozwoju, w oparciu o charakterystyczne uwarunkowania endogeniczne.

PROGRAM REWITALIZACJI - Zespół działań rewitalizacyjnych podejmowanych w oparciu o wspólną, zintegrowaną i zrównoważoną strategię mającą na celu ograniczenie wysokiej koncentracji problemów gospodarczych, ekologicznych oraz społecznych na określonym obszarze miasta. Celem Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Lwówek Śląski na lata 2010-2015 jest poprawa warunków mieszkaniowych, podniesienie jakości życia mieszkańców oraz podniesienie konkurencyjności zarówno Miasta jak i Gminy w oparciu o działania sprzyjające długofalowemu rozwojowi gospodarczemu i społecznemu.

Zakłada się także realizację celów szczegółowych tj.:

- tworzenie warunków dla utrzymania trwałego i wysokiego tempa wzrostu gospodarczego;
- wzrost zatrudnienia poprzez rozwój kapitału ludzkiego oraz społecznego;
- podniesienie konkurencyjności polskich przedsiębiorstw w tym szczególnie sektora usług;
- budowa i modernizacja infrastruktury technicznej, mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski i jej regionów;
- wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej;
- rozwój obszarów wiejskich.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Lwówek Śląski na lata 2010-2015 został skonstruowany zgodnie z wytycznymi i w oparciu o kryteria Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013, tak, aby projekty ujęte w programie kwalifikowały się do wsparcia w ramach konkursów organizujących

przez Instytucję Zarządzającą RPO WD na lata 2007-2013. Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 przedstawia osie priorytetowe i działania. Jednym z nich jest Priorytet 9 Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich na terenie Dolnego Śląska („Miasta”) a w nim Działanie 9.2. Wsparcie dla przedsięwzięć w zakresie mieszkalnictwa w miastach poniżej 10 tysięcy mieszkańców, które określa ramy i warunki ubiegania się o dofinansowanie w ramach konkursów organizowanych przez Instytucję Zarządzającą.

Przykładowe rodzaje projektów, które mogą starać się o wsparcie to inwestycje w dziedzinie mieszkalnictwa dotyczące:

- renowacji części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych, tj. odnowienie następujących głównych elementów konstrukcji budynku:
 - dachu, elewacji zewnętrznej, stolarki okiennej i drzwiowej, klatki schodowej, korytarzy wewnętrznych/ zewnętrznych, wejścia i elementów jego konstrukcji zewnętrznej, windy,
 - instalacji technicznej budynku,
 - działania w zakresie oszczędności energetycznej;
- przygotowania do użytkowania nowoczesnych, socjalnych budynków mieszkalnych dobrego standardu poprzez renowację i adaptację budynków istniejących stanowiących własność władz publicznych lub własność podmiotów działających w celach niezarobkowych.
- przedsięwzięcia z zakresu współpracy międzynarodowej
- i międzyregionalnej (m.in. seminaria, konferencje) w celu zapewnienia wymiany dobrych praktyk oraz doświadczeń.

Natomiast beneficjenci, którzy kwalifikują się do wsparcia to:

- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia;
- jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną;
- spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe;
- towarzystwa budownictwa społecznego;
- podmioty działające w zakresie pomocy społecznej;
- organizacje pozarządowe.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Lwówek Śląski na lata 2010-2015 dotyczy obszaru wyznaczonego wskaźnikami w zakresie mieszkalnictwa. Przy jego przygotowaniu zaangażowani byli lokalni przedstawiciele podmiotów z terenu gminy,

którzy chcą i będą korzystać ze środków strukturalnych m.in. przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, innych podmiotów publicznych. Zidentyfikowanie zadań Lokalnego Programu Rewitalizacji nastąpiło w wyniku przeprowadzenia diagnozy stanu istniejącego terenu objętego programem. Określone w ten sposób potrzeby będą stanowiły podstawę do przyjęcia kierunków rewitalizacji.

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Tytuł: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Lwówek Śląski na lata 2010-2015

Lokalizacja: Miasto Lwówek Śląski

Obszar: obszar wytypowany wskaźnikowo

Liczba mieszkańców: 119 os.

Operator Programu: Gmina i Miasto Lwówek Śląski

Partnerzy: Beneficjenci przewidziani do możliwości finansowania inwestycji w ramach projektów rewitalizacyjnych.

Cele programu: zainicjowanie przemian przestrzennych, technicznych, społecznych i ekonomicznych w celu wyprowadzenia wyznaczonych obszarów kryzysowych, poprzez nadanie im nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie warunków do ich rozwoju, w podziale na sfery przestrzenne i społeczno-gospodarcze.

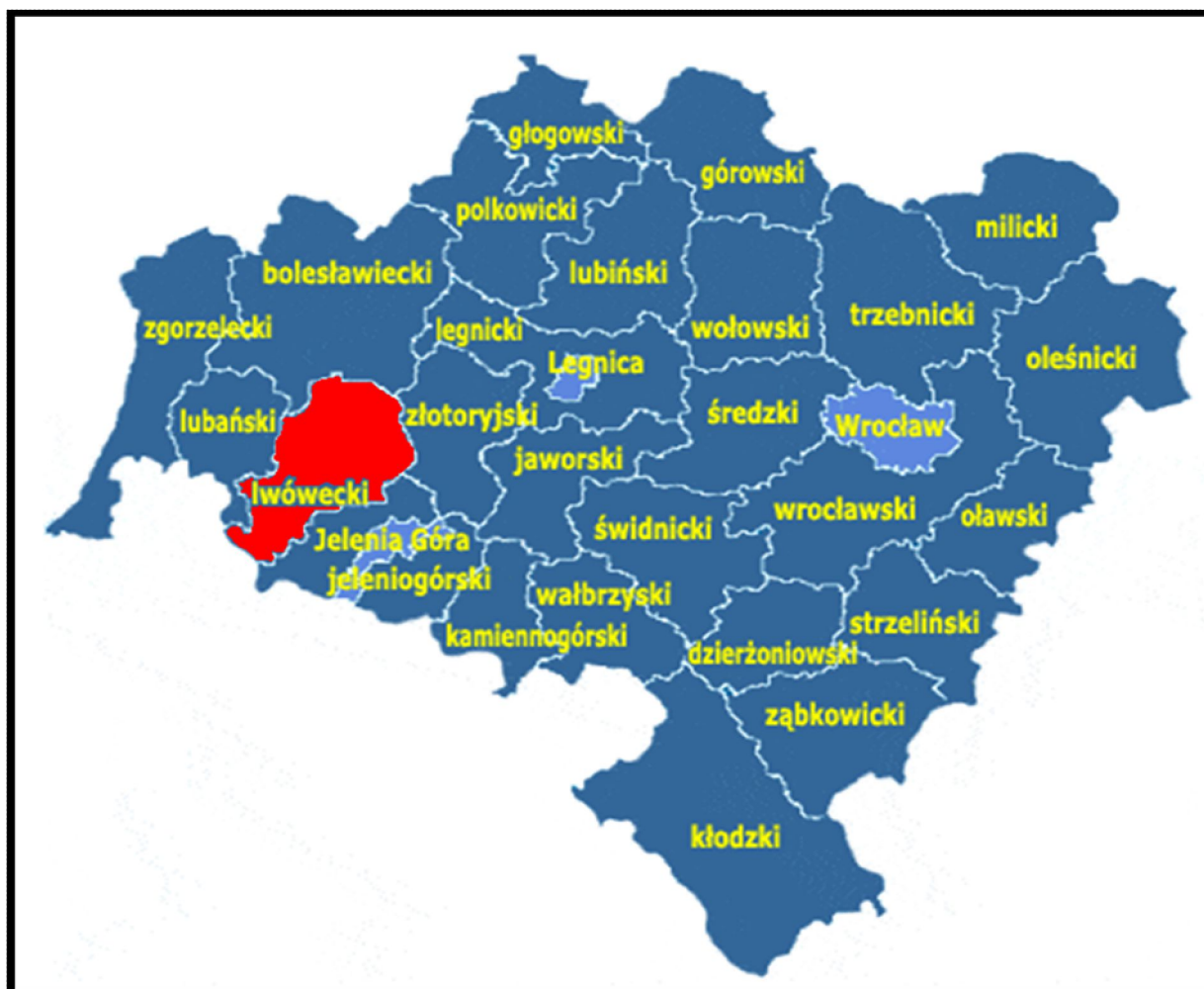

II. CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI NA OBSZARZE I UZASADNIENIE PODJĘCIA REWITALIZACJI

II.1. LOKALIZACJA GMINY I MIASTA LWÓWEK ŚLĄSKI

Gmina Lwówek Śląski leży w południowo-zachodniej Polsce. Administracyjnie położona jest w południowo-zachodniej części województwa dolnośląskiego. Wraz z gminami Gryfów Śląski, Mirsk, Wleń i Lubomierz Lwówek Śląski należy do powiatu lwóweckiego. Na obszar gminy składają się: miasto Lwówek Śląski oraz dwadzieścia osiem sołectw.

Mapa 1 Lokalizacja powiatu lwóweckiego na tle województwa dolnośląskiego

Źródło: opracowanie własne

Od południa Lwówek Śląski graniczy z gminami Wleń i Lubomierz, od południowego zachodu z gminą Gryfów Śląski, od północnego-zachodu z gminą Nowogrodzic, od zachodu z gminami Bolesławiec i Warta Bolesławiecka, a od wschodu z gminą Pielgrzymka. Gmina Lwówek Śląski graniczy również od północy z powiatem bolesławieckim, a od wschodu z powiatem złotoryjskim.

Siedzibą władz gminy jest Lwówek Śląski. Lwówek Śląski jest także siedzibą władz powiatu lwóweckiego. Powierzchnia gminy wynosi 240,37 km². Stanowi to 33,8% powierzchni powiatu lwóweckiego. Gmina Lwówek Śląski jest siódmą co do wielkości gminą województwa dolnośląskiego.

Mapa 2 Lokalizacja Gminy Lwówek Śląski na tle powiatu lwóweckiego

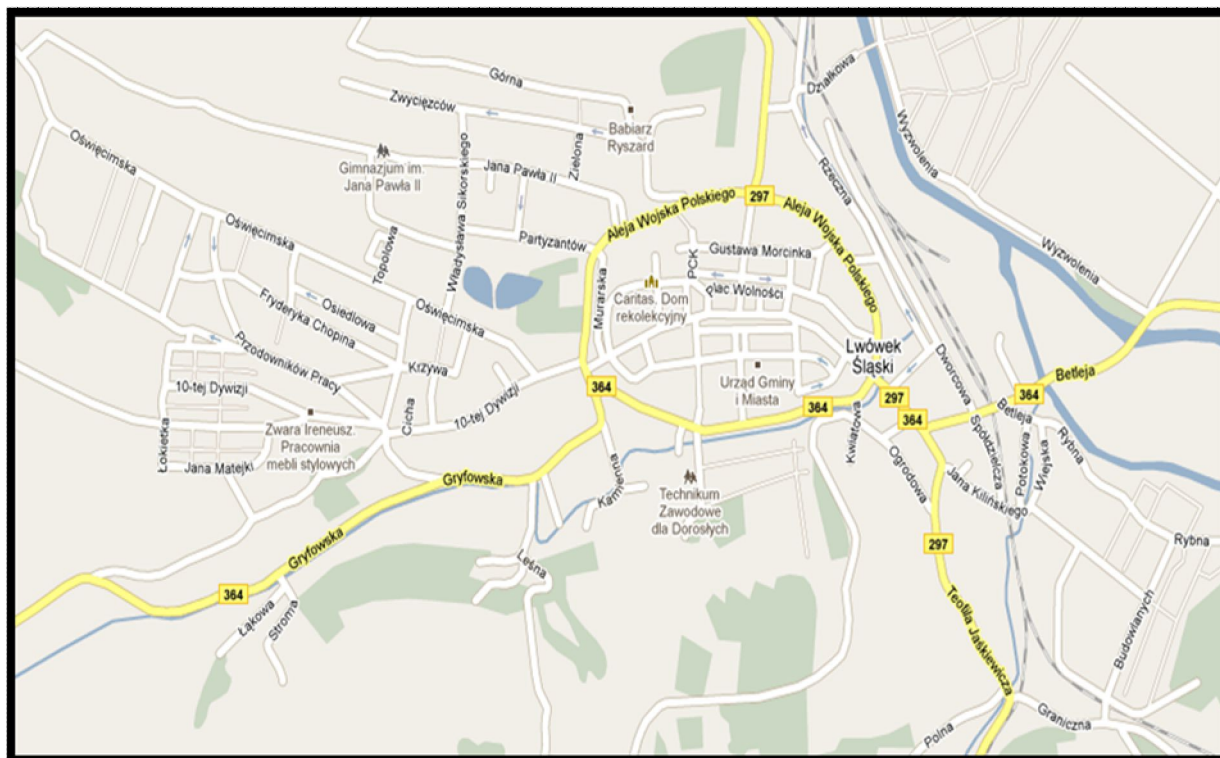

Źródło: opracowanie własne

Lwówek Śląski należy do grupy najstarszych miast Dolnego Śląska. Jest także jednym z pierwszych miast w Polsce lokowanych na prawie magdeburskim. Już we wczesnym średniowieczu Lwówek stał się lokalnym centrum gospodarczym i ośrodkiem osadnictwa wiejskiego.

Mapa 3 Miasto Lwówek Śląski

Źródło: Google Maps.

OBSZAR WSPARCIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

OBSZAR WSPARCIA OBEJMUJE NASTĘPUJĄCE ULICE MIASTA LWÓWEK ŚLĄSKI:

- UL. SZKOLNA,
- UL. MALINOWSKIEGO,
- UL. TRAUGUTTA,
- UL. ZAMKOWA
- AL. WOJSKA POLSKIEGO.

SZCZEGÓŁOWĄ LOKALIZACJĘ PREZENTUJE MAPA PONIŻEJ.

Położenie blisko granicy z Niemcami oraz Czechami a także atrakcyjnych turystycznie Karkonoszy sprawia, że choć przez Lwówek Śląski nie przebiegają drogi krajowe i międzynarodowe, może być on atrakcyjnym punktem w podróżach turystycznych a także miejscem lokalizowania inwestycji.

Lwówek Śląski należy do grupy najstarszych miast Dolnego Śląska. Jest także jednym z pierwszych miast w Polsce lokowanych na prawie magdeburskim. Już we wczesnym średniowieczu Lwówek stał się lokalnym centrum gospodarczym i ośrodkiem osadnictwa wiejskiego. Jego rozwój przyspieszyło także dogodne położenie przy znanym szlaku handlowym zwanym Królewską Droga, (Via Regia) oraz eksploatacja złota na obszarze dawnych Płakowic. Czynniki te przyczyniły się do wczesnej lokacji - już w 1217 roku ks. Henryk I Brodaty nadał Lwówkowi Śląskiemu prawa miejskie.

Lokacja i związane z nią przywileje spowodowały szybki rozwój miasta. Lwówek nie tylko rozwijał się gospodarczo - wzrosła także jego rola jako ośrodka władzy - w 1243 roku ks. Bolesław Rogatka zorganizował w mieście pierwszy na Śląsku turniej rycerski, a w latach 1278-86 Lwówek był siedzibą ks. Bernarda Zwinnego i stolicą samodzielnego księstwa. W następnym okresie miasto stało się integralną częścią księstwa świdnicko - jaworskiego i dzieliło jego losy. Stopniowo, w miarę wyczerpywania się złóż złota, podstawą utrzymania mieszkańców stało się rzemiosło, głównie sukiennictwo i tkactwo, handel oraz obróbka kamienia budowlanego.

W 1329 roku miasto liczyło około 11 tysięcy mieszkańców i należało do najludniejszych ośrodków miejskich na Śląsku. W miarę rozwoju miasta lwóweccy mieszczaństwo uzyskiwali różne przywileje; prawo do organizacji targów i jarmarków, handlu solą, bicia własnej monety itd. We Lwówku istniało kilka cechów, z których najbardziej znaczącym był cech skupiający sukienników.

W 1392 roku, po śmierci ks. Agnieszki, przeszedł Lwówek pod panowanie czeskie. Sto lat później, w 1498 roku, król czeski Władysław Jagiellończyk nadał Lwówkowi herb, który, za wyjątkiem krótkiej przerwy, jest używany do dnia dzisiejszego. Na początku XVII wieku miasto liczyło ponad 8 tysięcy mieszkańców. Funkcjonowało w nim 450 warsztatów sukienniczych, które wspaniale prosperowały. Kres tej prosperity przyniosła wojna trzydziestoletnia (1618-48), w trakcie, której Lwówek został spustoszony i dokumentnie zniszczony.

Zniszczenia wojenne, straty ludnościowe oraz pożary w latach 1659 i 1704, spowodowały, że prawie przez cały wiek XVIII miasto wegetowało. Niewielkie ożywienie gospodarcze nastąpiło pod koniec XVIII wieku. Lwówek, liczący wówczas nieco ponad 2600 mieszkańców, skorzystał z koniunktury, jaka zapanowała w Prusach. Niestety, rozwój gospodarczy został zahamowany w trakcie wojen napoleońskich. Wówczas przebywał w mieście sam "bóg wojny" - cesarz Napoleon Bonaparte, który zwyciężył Prusaków podczas tak zwanej "pierwszej bitwy nad Bobrem" - 22 sierpnia 1813 roku. Tak zwana "druga bitwa nad Bobrem", stoczona 29 sierpnia 1813 roku, zakończyła się klęską Francuzów.

Dopiero w drugiej połowie XIX następuje pewne ożywienie gospodarcze. Lwówek uzyskuje połączenie kolejowe ze Złotoryją (1884) i Gryfowem Śląskim (1885) oraz znacznie później z Jelenią Górą (1909). W mieście i okolicy rozwija się turystyka wspierana przez aktywne koło Związku Karkonoskiego, a dzięki kapeli dworskiej, koncertującej w pałacu Hohenzollernów, staje się centrum kulturalnym. Także w tym okresie rozwija się przemysł spożywczy - w mieście powstaje między innymi nowoczesny browar Hohbergów oraz wytwórnia wódek. Następuje dalszy rozkwit lokalnych kamieniołomów, powstaje kopalnia gipsu i anhydrytu.

Niestety, w okresie międzywojennym nadzieje na bardziej aktywny rozwój nie spełniły się. Wprawdzie liczba ludności wzrosła do ponad 6 tysięcy, ale zmalała liczba zakładów przemysłowych i rzemieślniczych. Procesu degradacji gospodarczej miasta nie zdołał nawet zatrzymać specjalny program pomocy prowincjom wschodnim Rzeszy Niemieckiej wdrożony w 1937 roku.

W czasie II wojny światowej pogłębia się zastój gospodarczy miasta, które w ostatniej fazie walk zostaje zniszczone w 40 %. Lwówek Śląski, zajęty przez wojska radzieckie 9 maja 1945 roku, w tym samym miesiącu staje się ośrodkiem administracji powiatowej, funkcję tę pełni do czerwca 1975 roku. Natomiast od 1973 roku jest siedzibą gminy miejsko wiejskiej, obejmującej aktualnie miasto Lwówek Śląski i 28 wsi.

II.2. SFERA PRZESTRZENNA

II. 2.1. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Większość budynków mieszkalnych oraz mieszkań na terenie miasta należy do osób fizycznych i spółdzielni mieszkaniowej. Gmina jako właściciel znajduje się na trzecim miejscu w strukturze własnościowej nieruchomości.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Lwówek Śląski zatwierdzonym przez Radę Miejską Gminy Lwówek Śląski uchwałą nr XXXIII z dnia 19.12.2004r. rewitalizowany obszar częściowo położony jest na obszarze oznaczonym symbolem P/U jako tereny działalności gospodarczej o niskiej intensywności (przemysłu i usług komercyjnych), pozostała część położona jest na obszarze oznaczony symbolem U/P jako tereny usług publicznych (administracji, kultury, oświaty, zdrowia). Ponadto cały obszar położony jest w strefie "A" ochrony konserwatorskiej wymuszającej szczególne warunki dla inwestowania.

II.2.2. ZABYTKI NA TERENIE MIASTA LWÓWEK ŚLĄSKI

Zabudowa gminy i miasta posiada wiele cech związanych ze średniowieczem, czego najlepszym przykładem jest centralna część Lwówka Śląskiego. Większość miejscowości wiejskich nadal położona jest według historycznego układu przestrzennego i cechują się one łańcuchowym charakterem. Najwięcej obiektów zabytkowych znajduje się na terenie miasta Lwówek Śląski. Najcenniejsze z nich to: ratusz, pochodząca z XIII w. część kościoła parafialnego, średniowieczne mury obronne wraz z basztami i bramami. Inne ciekawe zabytki to: dwór we Lwówku Śląskim (dawnych Płakowicach).

Zabytki na terenie miasta Lwówek Śląski to:

1. Ratusz z wielką sienią, salą ślubów, Salą Ławy i jamą głodową w wieży ratuszowej;
2. Rynek i kamieniczki w rynku;
3. Kościół WNMP;
4. Komandoria joannitów;
5. Krzyże pokutne;
6. Zespół klasztorny franciszkanów i epitafia;
7. Mury miejskie z Basteją Archonatiego oraz wieżami Bramy Lubańskiej i Bolesławieckiej Kaplica św. Krzyża;
8. Farbiarnia sukna;
9. Kamienny most na Bobrze;
10. Pałac księcia Konstantyna Hohenzollerna z Hechingen;
11. Płakowicki Wawel – pałac przy ul. Płakowickiej;

12. Wieża kościoła ewangelickiego;
13. Browar i słodownia;
14. Stacja kolejowa;
15. Koszary wojskowe – dzisiaj budynek Starostwa Powiatowego;
16. Cmentarz – epitafia i grobowce;
17. Dziewicze skały i tereny złotonośne.

Decyzją nr 383 Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu w dnia 25.11.1956 miasto Lwówek Śląski zostało wpisane do rejestru zabytków.

Najważniejszym zabytkiem na terenie gminy jest ratusz we Lwówku Śląskim, który po wrocławskim uważany jest za najcenniejszy na Dolnym Śląsku. Początki historii ratusza sięgają połowy XIII w. W Lwówku Śląskim uwagę przyciągają ponadto dość dobrze zachowane i należące do najciekawszych na Dolnym Śląsku mury obronne. W mieście zachowały się także średniowieczne wieże: Wieża Bramy Bolesławieckiej oraz Wieża Bramy Lubańskiej. Zespół fortyfikacji miejskich sprawił, że turyści nazywają Lwówek Śląski polskim Carcassone.

Na terenie Gminy zachowała się także dość znaczna ilość obiektów zabytkowych związanych z ośrodkami wiejskimi. Obecnie w rejestrze konserwatorskim znajduje się 47 obiektów. Do rejestru zabytków wpisane są również cztery stanowiska archeologiczne o zachowanej formie krajobrazowej.

Są to:

- Wał kamienny z epoki brązu – nr rej 291/ARCH/67 – Lwówek Śląski

Bardzo cenne z punktu widzenia ochrony przyrody są liczne założenia parkowe. Najcenniejszym takim założeniem są planty miejskie z 1870 r. we Lwówku Śl.

NA OBSZARZE WSPARCIA WYSTĘPUJĄ NASTĘPUJĄCE ZABYTKI LWÓWKA ŚLĄSKIEGO:

- WIEŻA KOŚCIOŁA EWANGELICKIEGO;**
- BROWAR I SŁODOWNIA;**
- MURY MIEJSKIE.**

II.2.3. MIESZKALNICTWO I SPOŁECZNE ASPEKTY MIESZKALNICTWA

W mieście Lwówek Śląskim w 2008 roku znajdowało się 3476 mieszkań. Przeciętna powierzchnia 1 mieszkania wyniosła 65,9 m² i była niewiele mniejsza od średniej wojewódzkiej wynoszącej 66,8m². Szczegółowe dane przedstawia tabela poniżej.

Tabela 1 Zasoby mieszkaniowe wg form własności w mieście Lwówek Śląski w 2009 r.

Mieszkania	mieszk.	3 476
Izby	izba	12 628
Powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	229 162
Powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 osobę	m ²	24,3
Liczba osób przypadająca na 1 mieszkanie	osoby	2,71

Źródło: Dane GUS, stan na 31.12.2008 r.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na 1 osobę wyniosła 24,3 m², podczas gdy średnia dla województwa wyniosła 24,1 m².

Tabela 2 Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań w mieście Lwówek Śląski w 2009 r.

Wodociąg	%	99,2
Łazienka	%	91,3
Centralne ogrzewanie	%	84,8

Źródło: Dane GUS, stan na 31.12.2008 r.

Jak wynika z tabeli załączonej powyżej, 99,2% mieszkań we Lwówku Śląskim jest podłączonych do sieci wodociągowej, 91,3% posiada łazienkę a 84,8% centralne ogrzewanie. W 2008 roku 3448 z 3476 mieszkań było podłączonych do sieci wodociągowej, 2948 posiadało centralne ogrzewanie a 2945 było podłączonych do gazu sieciowego. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia tabela poniżej.

Tabela 3 Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne w mieście Lwówek Śląski w 2009 r.

Wodociąg	mieszk.	3 448
Ustęp spłukiwany	mieszk.	3 294
Łazienka	mieszk.	3 173
Centralne ogrzewanie	mieszk.	2 948
Gaz sieciowy	mieszk.	2 945

Źródło: Dane GUS, stan na 31.12.2008 r.

Przeciętna powierzchnia mieszkania wyniosła 65,9 m² i na 1 osobę przypadało 24,3 m².

Tabela 4 Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w mieście Lwówek Śląski w 2009 r.

1 mieszkania	m²	65,9
na 1 osobę	m²	24,3

Źródło: Dane GUS, stan na 31.12.2008 r.

W 2008 roku do użytku w mieście Lwówek Śląski oddano 7 domków jednorodzinnych składających się z 43 izb o przeciętnej powierzchni 64,9 m² na 1 mieszkańca.

NA OBSZARZE WSPARCIA ZNAJDUJE SIĘ 12 BUDYNKÓW MIESZKALNYCH ZAMIESZKIWANYCH PRZEZ 119 OSÓB.

II.2.4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Sieć wodociągowa

Na terenie gminy znajduje się 21 wodociągów obejmujących miasto Lwówek Śląski oraz 20 wsi na terenie gminy. Długość sieci wodociągowej w gminie Lwówek Śląski wynosi 176,2 km (stan na rok 2009), natomiast w samym mieście Lwówek Śląski wynosi 39,4 km. Na terenie gminy znajduje się 2 836 przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych, z czego 1 251 znajduje się na terenie miasta. Ogólna liczba mieszkańców podłączonych do sieci wodociągowej wynosi 15 446 osób, natomiast w samym mieście Lwówek Śląski wynosi 9151 osób. Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach

domowych wynosi w ciągu roku 709 dam³, z czego 488,8 dam³ jest w samym mieście Lwówek Śląski. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje tabela poniżej.

Tabela 5 Urządzenia sieci wodociągowej na terenie miasta Lwówek Śląski

Kategoria	J. m.	2008
Wodociągi		
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	39,4
Długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	km	39,4
Długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie bądź administracji gminy, eksploatowanej przez jednostki gospodarki komunalnej	km	39,4
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 251
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dm ³	488,8
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w miastach	osoba	9 151
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	9 151

Źródło: Dane GUS, stan na 31.12.2009 r.

Według danych GUS 97,9% mieszkańców Lwówka Śląskiego korzysta z sieci kanalizacji wodociągowej.¹

W gminie znajduje się 6 ujęć wody pitnej. Dwa z nich znajdują się w Lwówku Śląskim. Pozostałe ujęcia zlokalizowane są w Rakowicach Małych, Rakowicach Wielkich, Sobocie i Gradówku. Na terenie gminy znajduje się jedna stacja uzdatniania wody.

Na terenie miasta zlokalizowane są trzy zbiorniki zapasowo – wyrównawcze o pojemności 600 m³, 150 m³ oraz 100 m³. Ostatni ze zbiorników jest obecnie wyłączony z eksploatacji. Stan techniczny sieci jest zróżnicowany. Ujęcie w Rakowicach Małych, Lwówku Śląskim (ul. Płakowicka) oraz Sobocie i zintegrowana z nim sieć wodociągowa są w dobrym stanie. Sieci zaś zintegrowane z ujęciami w Rakowicach Wielkich, Gradówku oraz w Lwówku Śląskim (ul. Graniczna) są w złym stanie technicznym. Ogólnie około 30% sieci znajduje się w złym stanie technicznym.

¹ Dane GUS, stan na 31.12.2009 r.

Kanalizacja sanitarna

Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 67,1 km, natomiast w mieście Lwówek Śląski długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosi 36,2 km. Sieć kanalizacyjna w 2008 r. posiadała 1024 przyłączenia do budynków mieszkalnych, z czego 761 znajdowało się na terenie Lwówka Śląskiego. Według danych GUS 87% mieszkańców Lwówka Śląskiego korzysta z sieci kanalizacji sanitarnej.

Ogólna liczba ścieków odprowadzanych siecią kanalizacyjną wyniosła w ciągu roku 523 dam³, natomiast w samym Lwówku Śląskim 481,2 dam³. Gmina stopniowo rozwija sieć kanalizacyjną. Procent mieszkańców gminy korzystających z sieci kanalizacyjnej wynosi obecnie ok. 50,9 %, natomiast w mieście Lwówek Śląski wynosi 87%.

Tabela 6 Sieć kanalizacyjna na terenie miasta Lwówek Śląski

Kategoria	J. m.	2008
Kanalizacja		
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	36,2
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	km	36,2
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy eksploatowanej przez jednostki gospodarki komunalnej	km	36,2
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	761
Ścieki odprowadzone	dm ³	481,2
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w miastach	osoba	8 139
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	8 139

Źródło: Dane GUS, stan na 31.12.2009 r.

W gminie funkcjonuje oczyszczalnia ścieków obsługująca teren Lwówka Śląskiego. Obecnie do oczyszczalni dopływa około 1200 m³/dobę. Przepustowość urządzeń oczyszczalni wynosi 4200 m³/dobę.

Sieć gazowa

Sieć gazowa średniego i niskiego ciśnienia w gminie Lwówek Śląski ma długość 41 400 metrów, natomiast w mieście Lwówek Śląski wyniosła w 2008 roku 33 383 metrów.

Do budynków mieszkalnych na terenie miasta prowadzi od sieci 673 przyłączeń. Ogólnie do sieci gazowej podłączonych jest 2941 odbiorców. Wszyscy zlokalizowani są na terenie miasta Lwówek Śląski.

Zużycie gazu wynosi w ciągu roku 2264,90 m³. Procent mieszkańców gminy korzystających z sieci gazowej wynosi ok. 50%. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia tabela poniżej.

Tabela 7 Sieć gazowa na terenie miasta Lwówek Śląski

Kategoria	J. m.	2008
Sieć gazowa		
Długość czynnej sieci ogółem w m	m	33 383
Długość czynnej sieci przesyłowej w m	m	772
Długość czynnej sieci rozdzielczej w m	m	32 611
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	szt.	673
Odbiorcy gazu	gosp. dom.	2 941
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp. dom.	749
Odbiorcy gazu w miastach	gosp. dom.	2 941
Zużycie gazu w tys. m³	tys.m³	2 264,90
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m³	tys.m³	1 378,6
Ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	7 981

Źródło: Dane GUS, stan na 31.12.2008 r.

Według danych GUS 7 981 mieszkańców Lwówka Śląskiego korzysta z sieci gazowej, co stanowi 84,6%.

Energia elektryczna

Zasilanie odbiorców przemysłowych i odbiorców indywidualnych odbywa się z istniejącego głównego punktu zasilania 110/220 kV, zlokalizowane na terenie wsi Radłówka. Istniejące stacje transformatorowe zasilane są przeważnie liniami napowietrznymi 20 kV z GPZ 110/220 kV. Do odbiorców energia elektryczna dostarczana jest w większości liniami kablowymi niskiego napięcia. W mieście Lwówek

Śląski znajduje się 3 538 odbiorców energii elektrycznej. Zużycie energii elektrycznej wynosi 5 944 MWh. Gmina zelektryfikowana jest w 100%.

Tabela 8 Energia elektryczna na terenie miasta Lwówek Śląski

Kategoria	J. m.	2008
Energia elektryczna w gospodarstwach domowych w miastach		
Odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu	szt.	3 538
Zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu	MWh	5 944

Źródło: Dane GUS, stan na 31.12.2008 r.

Sieć ciepłownicza

Na obszarze Gminy nie ma całościowo zorganizowanej gospodarki w zakresie zaopatrzenia i pokrycia potrzeb ciepłych zarówno mieszkańców jak i sektora usługowo – produkcyjnego. Powyższe potrzeby pokrywane są z lokalnych źródeł ciepła – kotłownie oraz piece: węglowe, olejowe, gazowe.

Lokalne kotłownie znajdują się pod zarządem wspólnot mieszkaniowych lub Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej we Lwówku Śląskim (ZBGKiM). Głównym źródłem energii dla kotłowni zasilających sieć ciepłowniczą (kotły o najwyższych mocach), do której podłączone są budynki wielorodzinne w centrum miasta oraz w obiektach indywidualnych (kotły o niskich mocach) zostały w ostatnich latach zmodernizowane i zasilane są gazem lub olejem opałowym.

Gospodarka odpadami

Na terenie gminy, w Płóczkach Dolnych, zlokalizowane jest komunalne wysypisko śmieci. Powierzchnia składowiska wynosi 8,8 ha, obecnie wykorzystywane jest ok. 2 ha. Całkowita pojemność składowiska wynosi 137 000 m³. Obecnie wykorzystane zostało ok. 55 000 m³. W gminie prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów na terenach miejskich i wiejskich.

W mieście Lwówek Śląski zlokalizowanych jest 40 punktów, gdzie rozmieszczone są pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów. Selekcyjna zbiórka dotyczy makulatury, plastiku-PET oraz stłuczki szklanej. Gmina stopniowo rozwija program segregacji odpadów. W ostatnim roku zakupiła 74 pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów

przeznaczonych na tereny wiejskie. Wykorzystywane mają one być szczególnie przy wiejskich szkołach podstawowych, jako element wspierający edukację ekologiczną oraz w większych skupiskach mieszkańców na wsi. Dodatkowo na terenie wysypiska prowadzone jest częściowe selekcjonowanie surowców wtórnych z odpadów nieposegregowanych. Ogólnie ok. 80% ludności gminy jest objętych zorganizowanym odbiorem odpadów (50% objętych jest selektywną zbiórką odpadów).

Infrastruktura komunikacyjna

Gmina posiada dobrze rozwinięty system sieci drogowej. Pod względem gęstości sieci układ drogowy jest wystarczający. Łączna długość dróg publicznych na terenie gminy wynosi 225 km. Przez gminę nie przebiegają drogi o znaczeniu krajowym. Lwówek Śląski położony jest jednak w niedużej odległości od autostrady A4 do Wrocławia (40 km) oraz autostrady A12 do Olszyny (30 km).

Miasto Lwówek Śląski jest położone w odległości 42 km od przejścia granicznego w Czarniawie Zdrój na granicy polsko-czeskiej oraz w odległości 55 km od przejścia granicznego w Zgorzelcu na granicy polsko-niemieckiej. Poniższa tabela przedstawia odległość Lwówka Śląskiego od innych lokalnych i regionalnych ośrodków województwa dolnośląskiego.

Na układ drogowy gminy Lwówek Śląski składają się:

- drogi wojewódzkie – 35 km
- drogi powiatowe – 106 km
- drogi gminne – 84 km

Najważniejszymi drogami w gminie, stanowiącymi podstawowy układ komunikacyjny są:

- Droga wojewódzka nr 297 Jelenia Góra – Lwówek Śląski – Bolesławiec – Szprotawa
- Droga wojewódzka nr 364 Gryfów Śląski – Lwówek Śląski – Złotoryja - Legnica
- Drogi wojewódzkie nr 297 oraz nr 364 są drogami o parametrach klasy „G” (6 metrów szerokości jezdni oraz nieutwardzone pobocze).

Układ drogowy uzupełniony jest drogami powiatowymi:

- Nr 12507 Lwówek Śląski – Sobota – Rząśnik
- Nr 12513 Nowogrodziec – Lwówek Śląski
- Nr 12514 Brzeźnik – Rakowice – Lwówek Śląski
- Nr 12515 Brunów - Raciborowice
- Nr 12506 Sobota – Dłużec - Pielgrzymka
- Nr 12521 Gradówek – Kotliska - Rakowice
- Nr 12562 Gradówek - Wolbromów
- Nr 12545 Gościszów – Włodzice Wielkie
- Nr 12532 Chmielno – Zbylutów – Skorzynice
- Nr 12538 Żerkowice - Gaszów
- Nr 12584 Ustronie - Żeliszów
- Nr 12548 Lwówek Śląski (d. Płakowice) - Bielanka
- Nr 12539 Pławna – Sobota
- Nr 12553 Dworek – Sobota
- Nr 12530 Płóczki Dolne – Nagórze

Sieć dróg powiatowych na terenie gminy jest siecią o niepełnych parametrach klasy „Z” (szerokość jezdni 5,5 m z obustronnymi poboczami szer. 1,0-1,5 m).

Przez gminę przebiega linia kolejowa nr 283 relacji Jelenia Góra – Zebrzydowa – Żagań oraz linia nr 284 relacji Legnica – Złotoryja – Jerzmanice Zdrój – Lwówek Śląski. Ruch pasażerski odbywa się tylko na trasie Jelenia Góra – Lwówek Śląski – Jelenia Góra. Dziennie kursują na tej linii cztery pociągi. Liczba pociągów kursujących przez teren gminy sukcesywnie spada.

Na terenie gminy istnieje sieć połączeń autobusowych (PKS). Dworzec autobusowy znajduje się w Lwówku Śląskim. Miasto posiada połączenia z większością wsi na terenie gminy oraz z innymi miastami Polski m.in. Bolesławcem, Głogowem, Gryfowem Śląskim, Jelenią Górą, Lubinem, Szklarską Porębą, Wrocławiem, Zieloną Górą, Zgorzelcem, Złotoryją, Koszalinem, Szczecinem.

MIESZKANIA ZNAJDUJĄCE SIĘ NA OBSZARZE WSPARCIA PODŁĄCZONE SĄ DO KANALIZACJI SANITARNEJ, SIECI WODOCIĄGOWEJ I ENERGII ELEKTRYCZNEJ.

MIESZKANIA ZNAJDUJĄCE SIĘ W OBSZARZE WSPARCIA POSIADAJĄ OGRZEWANIE INDYWIDUALNE.

II.2.5. ŚRODOWISKO

Gmina Lwówek Śląski położona jest w północnej części Sudetów Zachodnich. Na terenie gminy znajdują się dwa mezoregiony: Pogórza Kaczawskiego i Pogórza Izerskiego. Pierwszy składa się z czterech mikroregionów: Doliny Bobru, Wzniesień Płakowickich, Rowu Zbylutowa oraz Pogórza Bolesławieckiego. Mezoregion Pogórza Izerskiego składa się natomiast z trzech mikroregionów: Niecki Lwóweckiej, Wzniesienia Gradowskiego oraz Wzgórza Radomickiego. Teren gminy leży na wysokości ok. 180 – 400 m n.p.m. Najwyższym punktem jest szczyt Kołodziej (442 m n.p.m.). Klimat obszaru gminy, podobnie jak klimat Sudetów Zachodnich i całej południowo-zachodniej Polski, kształtuje się głównie pod wpływem mas powietrza napływających znad Atlantyku i Skandynawii. Dominują w nim cechy oceaniczne. Średnia roczna temperatura w gminie wynosi ok. 8 °C.

Najcieplejszymi miesiącami są lipiec (śr. temp. 17,5 °C) oraz sierpień (16,4 °C), a najzimniejszymi są styczeń (-1,7 °C) i luty (-0,4 °C). Liczba dni z temperaturą powyżej 5 °C wynosi ok. 217, z temp. powyżej 10 °C - 155, zaś z temp. powyżej 15 °C - 79 dni. Lato i zima trwają tu po ok. 12 tygodni. Okres wegetacyjny zaczyna się między 31 marca a 5 kwietnia i trwa ok. 32 tygodnie.

Roczna suma opadów wynosi ok. 600-700 mm. Największe opady występują w lipcu (12,8 mm) i sierpniu (11 mm). Natomiast najmniej opadów jest w lutym (5,9 mm), marcu i listopadzie (6,5 mm). Pierwszy opad śniegu występuje średnio ok. 1-10 listopada, natomiast ostatni opad średnio ok. 15-20 kwietnia. Średnia długość okresu potencjalnego opadów śnieżnych wynosi ok. 160-170 dni, z kolei średnia liczba dni z tym opadem wynosi ok. 45 dni.

FLORA

Pomimo dużego udziału gospodarki rolnej w użytkowaniu powierzchni terenu Gminy szata roślinna jest różnorodna. Także wpływy antropogenne i gospodarka leśna nie

spowodowała obniżenia walorów przyrodniczych, choć pewna część występujących zbiorowisk została znacznie przekształcona.

Wśród terenów rolniczych dominuje mozaika siedliskowa, złożona z ugorów porolnych, ekstensywnie użytkowanych pastwisk, zarośli oraz zagajników. Charakterystyczne dla tego obszaru jest występowanie zbiorowisk związanych z potokami. Są to dość rzadkie łąki podmokłe i łąki wilgotne, które zachowały swój specyficzny skład gatunkowy. Większość powierzchni leśnej tworzą zbiorowiska zastępcze o zróżnicowanym składzie gatunkowym. Są one tworzone głównie przez lasy: sosnowe, sosnowo-debowe, świerkowe, świerkowo-debowo-brzozowe. Zakrzewienia i zadrzewienia śródpolne, przydrożne występują na terenie całej Gminy, głównie w miejscach podmokłych lub na wniesieniach.

FAUNA

Na terenie Gminy występuje wiele dobrych siedlisk dla zróżnicowanej fauny. W lasach można napotkać sarny, dziki, jelenie, przedstawicieli ssaków drapieżnych (*łasicowate*). Występuje tu około 120 gatunków ptaków (1999 r.). Legi wyprowadzają tu takie rzadkie ptaki jak: ***puchacz, bielik, bocian czarny, sóweczka***, które zostały uznane za zagrożone w skali kraju i zostały wpisane do „Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt”.

Szczególnie bogatym pod względem ornitologicznym obszarem jest dolina Bobru. Można spotkać tu takie gatunki jak: tracza nuroges, brodzca piskliwego, zimorodka, pliszka górska. Na terenie Gminy znajdują się także dobre siedliska dla płazów (*szczególnie przy ciekach wodnych – 9 gatunków*) oraz gadów (*4 gatunki*). Warto zwrócić uwagę na dużą liczbę gatunków występujących tu nietoperzy (11). Poprawa stanu wód płynących spowodowała wzrost zróżnicowania ichtiofauny.

Szczególnie rzeka Bóbr stanowi bogaty ekosystem rzeczny. Zamieszkuje go 17 gatunków ryb. Są to m.in.: pstrąg potokowy, lipień, kielbie, strzeble potokowe. Odcinek Bobru przepływający przez teren Gminy uważany jest za jeden z najzasobniejszych w Polsce pod względem występowania pstrąga i lipienia stanowiąc eldorado dla wędkarzy chcących łowić te szlachetne ryby. W zbiornikach wody stojące, które znajdują się w byłych żwirowiskach dobre warunki znajdują okonie, płocie.

SIEĆ HYDROGRAFICZNA

Sieć hydrograficzna na terenie gminy jest gęsta i dobrze rozwinięta. Gmina w całości leży w dorzeczu Bobru – dopływu Odry, w zlewisku Morza Bałtyckiego. Bóbr to rzeka o łącznej długości 268 km i powierzchni zlewni 5938 km². Na terenie gminy przeważa powierzchniowo lewa część dorzecza Bobru. Najważniejszym lewobrzeżnym dopływem Bobru jest Płóczka z jej dopływem Słotwiną. Drugim lewobrzeżnym dopływem jest Srebrna, a jej dopływy to Wilczyca i Kwilica. Obie rzeki, Płóczka i Srebrna wpływają do Bobru w Lwówku Śląskim. Lewobrzeżnym dopływem Bobru jest również Rakówka. Wśród prawobrzeżnych dopływów Bobru najważniejszymi są Widnica, Bukownica oraz Chmielowski Potok płynący w Rowie Zbylutowskim. Wszystkie wymienione rzeki i potoki mają typowo górski charakter. Charakteryzują się śnieżno-deszczowym ustrojem zasilania. Topnienie śniegu na stokach wzniesień i gór powoduje wysokie stany wody na wiosnę (marzec, kwiecień). Z letnim maksimum opadowym (czerwiec, lipiec, sierpień) wiążą się wezbrania letnie, które niejednokrotnie powodują poważne powodzie w dolinach (np. w 1997 r.).

Ważniejszymi zbiornikami wodnymi na tym obszarze jest kilka wyrobisk po żwirowniach w Rakowicach Wielkich i Małych. W występujących w dolinach rzecznych piaskach i żwirach znajdują się wody podziemne warstwowo-szczelinowe lub szczelinowe. Natomiast w skałach osadowych np. w piaskowcu, głównie występują wody gruntowe warstwowe, które wypełniają próżnie międzyskalne.

GLEBY

Gleby na terenie gminy są średniej jakości. Przeważają tu gleby bielcowe powstałe na skałach osadowych i osadach polodowcowych. Ponadto na terenie gminy występują tzw. gleby bielcowo-brunatne oraz gleby brunatne terenów górzystych. Dominuje III i IV klasa bonitacyjna gleb, które mogą być przeznaczone pod wszelką uprawę polową oraz intensywne warzywnictwo. Sporadycznie występują gleby klasy II (najwięcej w Gorzycy i Sobocie). Szczególnie przydatne do zagospodarowania rolnego są znajdujące się na terenie gminy gleby nizinne i wyżynne. Użytki rolne stanowią 63,4 % powierzchni gminy.

SUROWCE MINERALNE

Na terenie gminy Lwówek Śląski występują liczne złoża surowców mineralnych. Do najczęściej spotykanych należą piaskowce czerwone i szare, które eksploatowane były w kamieniołomach koło Lwówka Śląskiego, Soboty, Płakowic, Zbylutowa, Niwnic i Kotlisk, a obecnie eksploatowane są w Żerkowicach i Rakowicach Małych, Zbylutowie oraz Skale. W Rakowicach Wielkich i Małych eksploatowany jest ponadto żwir i piasek, osadzony w starorzeczach Bobru. W Niwnicach działa Kopalnia Gipsu i Anhydrytu "Nowy Łąd", która zajmuje się wydobywaniem anhydrytu metodą podziemną oraz gipsu metodą odkrywkową. W Płóczkach Dolnych istnieje nieczynny kamieniołom wapienia czerwonego (cechszyńskiego), który wypalano dawniej w pobliskim piecu wapienniczym. W okolicach wsi Żerkowice znajdują się dwa wyrobiska nieczynnego kamieniołomu bazaltu.

OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE

Teren gminy jest częściowo objęty prawną ochroną przyrody. Południowo-wschodnia część gminy znajduje się bowiem w obrębie Parku Krajobrazowego Doliny Bobru i jego otuliny. W parku usytuowana jest część Lwówka Śląskiego wraz z Dębowym Gajem. Park Krajobrazowy utworzony został w 1989 r. Zajmuje powierzchnię 12295 ha, a jego otulina 11475 ha.

Rysunek 1 Położenie parku krajobrazowego na tle miasta Lwówek Śląski

Źródło: <http://www.dzpk.pl>

Na terenie gminy znajdują się także trzy pomniki przyrody. Są to:

1. Jaskinia „Zimna Dziura” w Lwówku Śląskim;
2. Ostaniec piaskowcowy w Żerkowicach „Skałka z medalionem”;
3. Zespół jaskiń „Czerwona”, „Krótka” oraz „Lisia” w Płóczkach Dolnych.

NATURA 2000

W Gminie Lwówek Śląski występują następujące obszary Natura 2000:

- Ostoja nad Bobrem (Kod obszaru: PLH020054)
- Panieńskie Skały (Kod obszaru: PLH020009)
- Żerkowice Skała (Kod obszaru: PLH02_05)

Rysunek 2 Obszary Natura 2000 na obszarze Gminy Lwówek Śląski

Źródło: <http://natura2000.eea.europa.eu/>

1. Obszar Ostoja nad Bobrem

- Powierzchnia: 15373 ha
- Kod obszaru: PLH020054

- Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000: specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)
- Status obszaru: obszar zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej

Opis:

Ostoja położona jest w rejonie dolnośląskim. Obejmuje dolinę rzeki Bóbr na odcinku pomiędzy Siedlęcinem a Lwówkiem Śląskim, wraz z otaczającymi je partiami wzgórz o silnie zróżnicowanej budowie geologicznej, w skład której wchodzi bazalty, wapienie i piaskowce. W pokryciu terenu wyróżniają się lasy (około 35%), poza tym dużą część obszaru zajmują łąki, pastwiska i pola uprawne. Występuje tu 10 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Jest to obszar szczególnie cenny z uwagi na występowanie zespołu grądów zboczowych (10% całkowitego obszaru zajętego przez to siedlisko, stwierdzonego na terenie województwa dolnośląskiego) oraz jest to istotne miejsce występowania roślin i zwierząt związanych z podłożem bazaltowym. Wśród zwierząt żyjących na tym terenie jest 8 gatunków zamieszczonych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej: nocek duży, mopek, traszka grzebieniasta, kumak nizinny, minóg strumieniowy, głowacz białopłetwy, różanka i piskorz. Ostoja stanowi również ważny korytarz ekologiczny łączący dolinę Odry z Karkonoszami i Rudawami Janowickimi, stąd jej utrzymanie i ochrona są istotne dla ekologicznej spójności sieci na Dolnym Śląsku.

2. Obszar Panieńskie Skały

- Powierzchnia: 11.5 ha
- Kod obszaru: PLH020009
- Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000: specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)
- Status obszaru: obszar zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej

Opis:

Obszar obejmuje ciąg stromych ścian skalnych zbudowanych z piaskowców kredowych, wznoszących się 50 metrów nad doliną Bobru. Teren porośnięty jest zdegradowanym lasem grądowym. Przedmiotem, ochrony jest jedno z dwóch polskich stanowisk bardzo

rzadkiego gatunku paproci - włosocienia cienistego. W obszarze zidentyfikowano też dwa rodzaje siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej.

3. Obszar Żerkowice Skała

- Powierzchnia: 85.9 ha
- Kod obszaru: PLH02_05
- Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000: specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)
- Status obszaru: obszar proponowany przez Rząd RP

Opis:

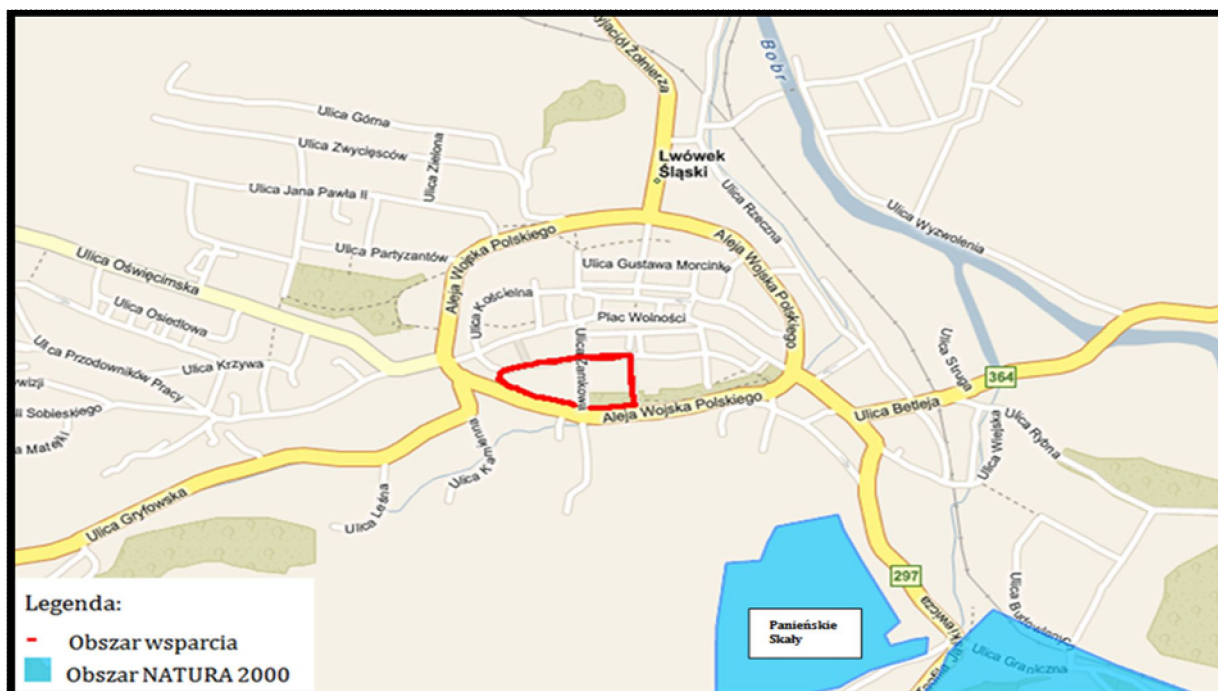
Obszar obejmuje krawędź kuesty z licznymi skałami i wychodniami piaskowców kredowych - jest to jedno z najdalej na północ wysuniętych odsłoneń skalnych o charakterze ostańcowym związanych z Masywem Czeskim. Skały znajdują się wśród dobrze zachowanych lasów liściastych (grądy), w dolinie Bobru występują łągi wiązowo-jesionowe. Lasy mieszane stanowią 84% terenu. W otoczeniu obszaru występują pola 16% powierzchni.

Obszar jest prawdopodobnym siedliskiem gatunku włosocienia delikatnego chętnie zasiedlającego głębokie szczeliny skalne w otoczeniu lasu liściastego.

OBSZAR WSPARCIA, WYZNACZONY LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI, NIE JEST POŁOŻONY NA OBSZARACH NATURA 2000, LECZ W BLISKIEJ ODLEGŁOŚCI - 700 METRÓW - OD OBSZARU PANIEŃSKIE SKAŁY (KOD OBSZARU: PLH020009).

Rysunek 3 Położenie obszaru wsparcia na tle obszarów Natura 2000

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy <http://natura2000.eea.europa.eu/>

II.3. SFERA SPOŁECZNA

II.3.1. LUDNOŚĆ

Liczba ludności na terenie miasta Lwówek Śląski na koniec 2009 roku wyniosła 9 350 i od 2006 roku znajduje się w trendzie malejącym. W latach 2007 – 2009 spadek ten wynosi mniej niż 200 osób w stosunku do roku bazowego.

Tabela 9 Fluktuacja liczby ludności w Mieście Lwówek Śląski w latach 2006 – 2009

	J. m.	2007	2008	2009
ogółem	osoba	9 531	9 429	9 350
mężczyźni	osoba	4 532	4 467	4 434
kobiety	osoba	4 999	4 962	4 916

Źródło: Dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS 2010)

W latach 2007 – 2009 liczba urodzeń żywych znajdowała się w trendzie malejącym. Przy czym w stosunku do roku bazowego nastąpił spadek liczby urodzeń o 12 zdarzeń. W latach 2007 – 2009 liczba zgonów znajdowała się w trendzie zmiennym, przy czym w

stosunku do roku bazowego nastąpił wzrost liczby zgonów o 10 zdarzeń. W latach 2007 – 2009 liczba zgonów niemowląt znajdowała się również w trendzie stałym, przy czym problem ten dotyczy głównie populacji mężczyzn.

Tabela 10 Rucha naturalny według płci w mieście Lwówek Śląski

	2007	2008	2009
Urodzenia żywe			
ogółem	89	83	77
mężczyźni	43	43	37
kobiety	46	40	40
Zgony ogółem			
ogółem	103	120	113
mężczyźni	58	71	56
kobiety	45	49	57
Zgony niemowląt			
ogółem	1	1	1
mężczyźni	1	1	1
Przyrost naturalny			
ogółem	-14	-37	-36
mężczyźni	-15	-28	-19
kobiety	1	-9	-17

Źródło: Dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS 2010)

W latach 2007 – 2009 zaobserwowano również negatywny trend związany ze zjawiskiem ujemnego przyrostu naturalnego. Średnia dla ostatnich, zamkniętych lat wynosi – (minus) 29.

W latach 2007 – 2009 liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym znajdowała się w trendzie malejącym, co przy systematycznym wzroście liczby ludności w wieku poprodukcyjnym stanowi zjawisko zagrażające stabilności demograficznej i ekonomicznej społeczności miasta. Trend ten jest elementem szerszego bo obejmującego teren całego kraju zjawiska.

Tabela 11 Wiek ludności w mieście Lwówek Śląski – wymiar ekonomiczny

ogółem	Jedn.	2007	2008	2009
ogółem	osoba	9 536	9 434	9 350

mężczyźni	osoba	4 545	4 492	4 441
kobiety	osoba	4 991	4 942	4 909
w wieku przedprodukcyjnym - poniżej 15 lat				
ogółem	osoba	1 801	1 757	1 708
mężczyźni	osoba	949	927	901
kobiety	osoba	852	830	807
w wieku produkcyjnym: 15-59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni				
ogółem	osoba	6 309	6 207	6 123
mężczyźni	osoba	3 177	3 156	3 125
kobiety	osoba	3 132	3 051	2 998
w wieku poprodukcyjnym				
ogółem	osoba	1 426	1 470	1 519
mężczyźni	osoba	419	409	415
kobiety	osoba	1 007	1 061	1 104

Źródło: Dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS 2010)

Pozytywnym aspektem zmian demograficznych jest fakt, że spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym jest wolniejszy niż wzrost osób w wieku poprodukcyjnym, co potwierdza zestawienie zawarte w poniższej tabeli.

Tabela 12 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w mieście Lwówek Śląski

Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem	Jedn.	2007	2008	2009
w wieku przedprodukcyjnym	%	18,9	18,6	18,3
w wieku produkcyjnym	%	66,2	65,8	65,5
w wieku poprodukcyjnym	%	15,0	15,6	16,2

Źródło: Dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS 2010)

Podsumowaniem analizy demograficznej są wskaźniki modułu gminnego. Naturalną konsekwencją spadku liczby ludności jest spadek wartości wskaźnika gęstości zaludnienia. Pozytywnym aspektem jest wzrost liczby małżeństw na 1000 mieszkańców, którego dynamika przewyższa dynamikę spadku liczby ludności.

Tabela 13 Wskaźniki modułu gminnego dla miasta Lwówek Śląski

Wskaźniki modułu gminnego	Jedn.	2007	2008	2009
ludność na 1 km ² (gęstość zaludnienia)	osoba	573	567	562
kobiety na 100 mężczyzn	osoba	110	110	111
małżeństwa na 1000 ludności	--	4,8	6,7	7,1
urodzenia żywe na 1000 ludności	--	9,3	8,7	8,2
zgony na 1000 ludności	--	10,8	12,6	12,0
przyrost naturalny na 1000 ludności	--	-1,5	-3,9	-3,8

Źródło: Dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS 2010)

WYZNACZONY OBSZAR WSPARCIA CECHUJĄ NASTĘPUJACE DANE:

- LICZBA OSÓB POBIERAJĄCYCH ZASIŁKI: 12
- LICZBA OSÓB DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W 2009 R.: 4
- LICZBA PRZESTĘPSTW W ROKU 2009 R.: 59
- CZYNY KARALNE NIELETNICH W 2009 R.: 2
- LICZBA ZAREJESTROWANYCH PODMIOTÓW GOSP. NARD.: 6
- LICZBA BUDYNKÓW WYBUDOWANYCH PRZED ROKIEM 1989 R.: 12

II.3.2. WARUNKI ŻYCIA

EDUKACJA I WYKSZTAŁCENIE

Na terenie miasta Lwówek Śląski zlokalizowane są szkoły podstawowe, gimnazjalne oraz ogólnokształcące, jak również placówki edukacyjne świadczące usługi w zakresie szkolnictwa zawodowego:

- Szkoła Podstawowa nr 2 - ul. Wojska Polskiego 1A
- Szkoła Podstawowa nr 3 ul. Pałacowa 11
- Gimnazjum ul. Jana Pawła II 35
- Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych ul. Henryka Brodatego 1
- Niepubliczne Gimnazjum przy ul. Henryka Brodatego 1
- Gimnazjum w Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym przy ul. Parkowej 5
- Prywatne Gimnazjum we Lwówku Śląskim przy ul. Malinowskiego 11

Poniższa tabela zawiera informacje o liczbie uczniów podstawowych, gimnazjalnych oraz zawodowych i artystycznych na terenie miasta Lwówek Śląski.

Tabela 14 System edukacji podstawowej, gimnazjalnej i zawodowej na terenie miasta Lwówek Śląski

Poziom edukacji	Jedn.	2007	2008	2009
Szkolnictwo podstawowe				
ogółem	osoba	769	754	750
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	osoba	769	754	750
Szkolnictwo gimnazjalne				
ogółem	osoba	702	672	646
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	osoba	702	654	595
prowadzone przez pozostałe organizacje	osoba	0	18	51
Szkolnictwo zasadnicze zawodowe				
ogółem	osoba	13	10	14
prowadzone przez jednostki samorządu powiatowego	osoba	13	10	14
Szkolnictwo ponadgimnazjalne zawodowe i artystyczne				
ogółem	osoba	169	136	111
prowadzone przez jednostki samorządu powiatowego	osoba	169	136	111

Źródło: Dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS 2010)

Natomiast poniższa tabela zawiera informacje o liczbie uczniów kształcących się w szkołach ponadgimnazjalnych o profilu ogólnokształcącym.

Tabela 15 Szkolnictwo ogólnokształcące na terenie miasta Lwówek Śląski

Uczniowie i absolwenci wg płci	Jedn.	2007	2008	2009
ogółem	osoba	261	226	196
mężczyźni	osoba	105	85	71
kobiety	osoba	156	141	125

Źródło: Dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS 2010)

OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE

W mieście Lwówek Śląski mieszka kilkanaście osób niepełnosprawnych. Na obszarze wsparcia zamieszkuje 8 osób niepełnosprawnych. Warunki życia kilku z nich są niezadawalające i te osoby potrzebują wsparcia ze strony władz lokalnych.

IMIGRANCY I MNIEJSZOŚCI NARODOWE

W mieście Lwówek Śląski nie mieszkają mniejszości narodowe i imigranci.

NA OBSZARZE WSPARCIA NIE ZNAJDUJĄSIĘ OBIEKTY EDUKACYJNE ANI OBIEKTY KULTURALNE.

ZMIANY DEMOGRAFICZNE MIERZONE BAZOWYMI WSKAŹNIKAMI SĄ NIEZALEŻNE DO DZIAŁAŃ WŁADZ SAMORZĄDOWYCH JEDNAKŻE WŁADZE TE POWINNY REALIZOWAĆ DZIAŁANIA OGRANICZAJĄCE ZJAWISKO DRENAŻU MÓZGÓW, KTÓRE ZWIĄZANE JEST Z ODPLYWEM WYKSZTAŁCONYCH MIESZKAŃCÓW W WIEKU 20 - 30 LAT. WŁADZE SAMORZĄDOWY POWINNY STAŁE PODNOSIĆ JAKOŚĆ WARUNKÓW ŻYCIA W MIEŚCIE, TAK ABY STANOWIŁY ONE MOCNĄ STRONĘ GMINY JAKO MIEJSCA DO ŻYCIA.

II.3.3. AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ I KULTURA

KULTURA I SPORT

Na terenie miasta Lwówek Śląski funkcjonują instytucje kulturalne i sportowe, które organizują wydarzenia tematyczne o charakterze lokalnym i regionalnym, a także transgranicznym.

Tabela 16 Wydarzenia kulturalne w Lwówku Śląskim (miasto)

Wydarzenia kulturalne	Jedn.	2007	2009
instytucje	ob.	1	1
imprezy	szt.	61	85
uczestnicy imprez	os.	88 780	60 990
zespoły artystyczne	szt.	7	10
członkowie zespołów artystycznych	os.	48	95
koła (kluby)	szt.	3	3
członkowie kół (klubów)	os.	82	84

Źródło: Dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS 2010)

Najlepiej zorganizowana działalność kulturalna prowadzona jest przez Lwówecki Ośrodek Kultury. W ramach swojej działalności LOK prowadzi:

- pracownię plastyczną,
- pracownię muzyczną,
- pracownię taneczną,
- pracownię tańca orientального,
- sekcję break dance i tańca hip – hop,
- klub fotografii cyfrowej.

Do imprez cyklicznych organizowanych przez LOK zalicza się:

- WOŚP
- Karnawałowy pokaz tańca towarzyskiego
- Koncert noworoczny
- Międzynarodowa Giełda Minerałów i Biżuterii (Warszawa)
- Dni Poezji i Sztuki, koncert
- Festiwal Smaków Regionalnych
- Wakacyjny pokaz tańca towarzyskiego
- Lwóweckie Lato Agatowe
- Sejmik Mineralogiczny
- Święto Niepodległości, koncert
- Orfeusz Jesienią (wieczór poezji)
- Lwóweckie Jasełka Uliczne, kiermasz świąteczny

BIBLIOTEKI I CZYTELNICTWO

Na terenie miasta Lwówek Śląski działa jedna placówka biblioteczna zatrudniająca 11 osób.

Tabela 17 Placówki biblioteczne na terenie miasta Lwówek Śląski

Placówki biblioteczne	Jedn.	2007	2008	2009
biblioteki i filie	ob.	1	1	1
pracownicy bibliotek	os.	11	8	11
księgozbiór	wol.	55 159	54 159	55 942
czytelnicy w ciągu roku	os.	2 280	2 116	2 140
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	wol.	50 517	43 556	45 904

Źródło: Dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS 2010)

Biblioteka pełni funkcje centrum życia społeczno – kulturalnego i jest miejscem organizacji licznych wydarzeń, w tym eventów i konkursów.

Tabela 18 Czytelnictwo – wskaźniki – Lwówek Śląski (miasto)

Biblioteki - wskaźniki	Jedn.	2007	2008	2009
ludność na 1 placówkę biblioteczną	os.	9 536	9 434	9 350
księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	wol.	5 784,3	5 740,8	5 983,1
czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	os.	238	223	228
wypożyczenia księgozbioru na 1 os/wol.	wol.	22,2	20,6	21,5

Źródło: Dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS 2010)

W ramach biblioteki prowadzone są zajęcia stałe skierowane do dzieci i młodzieży z terenu miasta i obszarów wiejskich.

NA OBSZARZE WSPARCIA NIE WYSTĘPUJĄ OBIEKTY SPORTOWE I KULTURALNE JAK BIBLIOTEKI. JEDNAK POŁOŻENIE OBSZARU NIEMAL W CENTRUM MIASTA WARUNKUJE ŁATWY DOSTĘP DO ISTNIEJĄCYCH W MIEŚCIE LWÓWEK ŚLĄSKI BIBLIOTEK, OBIEKTÓW SPORTOWYCH CZY IMPREZ ORGANIZOWANYCH PRZEZ LOK, URZĄD MIASTA I GMINY.

II.4. SFERA GOSPODARCZA

II.4.1. GOSPODARKA

PODMIOTY GOSPODARCZE

Na koniec 2009 roku na terenie miasta Lwówek Śląski funkcjonowało 663 podmiotów gospodarczych, w tym 125 w sektorze publicznym oraz 538 w sektorze prywatnym. Poniżej zaprezentowano strukturę podmiotów gospodarczych według formy prawnej. Poniższe statystyki potwierdzają, że dominującym sektorem podmiotów gospodarczych

jest sektor prywatny, toteż możliwość stymulacji rozwoju przedsiębiorczości musi odbywać na warunkach rynkowych i zgodnie z zasadami konkurencji.

Tabela 19 Podmioty gospodarcze w mieście Lwówek Śląski

Podmioty gospodarcze	Jedn.	2007	2008	2009
Ogółem	szt.	918	989	993
Sektor publiczny				
podmioty gospodarki narodowej ogółem	szt.	52	70	75
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	szt.	44	40	40
spółki handlowe	szt.	0	1	1
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	szt.	2	2	2
Sektor prywatny				
podmioty gospodarki narodowej ogółem	szt.	866	919	918
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	szt.	666	687	678
spółki handlowe	szt.	38	40	41
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	szt.	16	17	16
spółdzielnie	szt.	6	6	6
fundacje	szt.	1	1	1
stowarzyszenia i organizacje społeczne	szt.	26	27	27

Źródło: Dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS 2010)

Powyższa tabel jednoznacznie wskazuje, że liczba przedsiębiorstw działających na terenie miasta Lwówek Śląski znajduje się w trendzie rosnącym. Analiza struktury przedsiębiorstw w kontekście wielkości zatrudnienia wykazała, że na rynku lokalnym dominują mikroprzedsiębiorstwa – 96,53% ogółu podmiotów gospodarczych. Poniższa tabela wskazuje dane liczbowe za ostatni zamknięty rok kalendarzowy, bowiem w latach poprzednich takiej statystyki nie prowadzono.

Tabela 20 Podmioty gospodarcze według klas wielkości w mieście Lwówek Śląski

Podmioty wg klas wielkości	Jedn.	2009
ogółem	szt.	993
0 - 9	szt.	950
10 - 49	szt.	36
50 - 249	szt.	5

250 - 999	szt.	2
-----------	------	---

Źródło: Dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS 2010)

Dane statystyczne wskazują na stosunkowo niewielką liczbę dużych podmiotów gospodarczych.

RYNEK PRACY I BEZROBOCIE

Zgodnie z dostępnymi na dzień sporządzania Lokalnego Programu Rewitalizacji danymi statystycznymi na koniec 2009 roku wskazano 592 osoby pracujące w głównym miejscu pracy. Dane te pokazują również, że 64,19% ogółu pracujących stanowią kobiety. Liczba osób zatrudnionych znajduje się w okresie ostatnich trzech lat w trendzie zmiennym.

Tabela 21 Pracujący wg płci w mieście Lwówek Śląski

Pracujący wg płci	Jedn.	2007	2008	2009
Ogółem	osoba	2 126	2 205	2 052
Mężczyźni	osoba	734	896	797
Kobiety	osoba	1 392	1 309	1 255

Źródło: Dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS 2010)

Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego we Wrocławiu bezrobocie w mieście Lwówek Śląski na koniec 2008 roku kształtowało się następująco²:

- ogółem: 475
- w wieku:
 - 24 lata i mniej: 70
 - 25 – 34: 130
 - 35 – 44: 89
 - 45 – 54: 126
 - 55 lat i więcej: 60
- z wykształceniem
 - wyższym: 30

² Brak jest nowszych danych dla obszaru Miasta Lwówek Śląski, a dane dla całej gminy nie oddają charakterystyki obszaru miejskiego.

- średnim zawodowym: 146
- średnim ogólnokształcącym: 49
- zasadniczym zawodowym: 137
- gimnazjalnym, podstawowym niepełnym podstawowym: 113.
- według czasu pozostawania bez pracy
 - 3 miesiące i mniej: 192
 - 3 – 6 miesięcy: 94
 - 6 – 12 miesięcy: 86
 - 12 – 24 miesięcy: 48
 - powyżej 24 miesięcy: 55

NA OBSZARZE WSPARCIA ZANAJDUJE SIĘ 6 PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ.

OBSZAR WSPARCIA ZAMIESZKUJĄ 4 OSOBY DŁUGOTRWALE BEZROBOTNE.

II.4.2. TURYSTYKA

Na terenie gminy znajduje się Park Krajobrazowy Doliny Bobru. Na szczególną uwagę zasługują Lwóweckie Skały (tzw. „Szwajcaria Lwówecka”). Są to bardzo cenne geologicznie i geomorfologicznie formy skalne, utworzone w wyniku wietrzenia czerwonych i szarych piaskowców. Walory krajobrazowe predysponują gminę do rozwoju turystyki pieszej oraz rowerowej. Na terenie gminy usytuowany jest dobrze rozbudowany system szlaków turystycznych przeznaczonych do wędrówek pieszych. Są to:

- **Szlak Agatowy:** Lwówek Śląski – Płóczki Dolne (jaskinie) – Płóczki Górne - Wzgórze Lipień (pola agatowe) – Szpitalna Góra- Lwówek Śląski. Długość - 12,5 km
- **Szlak żółty:** Lwówek Śl. - Radłówka – Niwnice. Długość - 10 km
- **Szlak żółty:** Lwówek Śl. - Lwóweckie Skały - Dębowy Gaj – zamek Lenno – Wleń. Długość 15 km
- **Szlak żółty:** Gradówek - Pirszyn - Kołodziej – Pławna. Długość 13 km

- **Szlak zielony:** Lwówek Śl. -Płóczki Górne -Nagórze - Oleszna Podgórska - Gryfów . Długość 18 km
- **Szlak zielony:** Lwówek Śl. - Chmielno - Skała - Żerkowice - Włodzice Wielkie. Długość 15 km
- **Szlak czerwony:** Dworek - Sobota - Radomiłowice – Ostrzyca. Długość 11 km
- **Szlak niebieski:** Lwówek Śl. - Skałka - Dworek - Bielanka – zamek Grodziec. Długość 21 km
- **Szlak czarny:** Lwówek Śl. - Płóczki Dolne (jaskinie) - Pirszyn – Rząsiny. Długość 11 km

Gmina rozwija także na swoim terenie turystykę rowerową. Na terenie gminy zlokalizowane są trzy trasy rowerowe oraz dwie ścieżki rowerowe.

- **Ścieżka rowerowa w mieście - „pomarańczowa” - 2,9 km** Urząd Skarbowy - ul. Graniczna (przejazd kolejowy) - plac sportowy - przejazd kolejowy - śluza na Bobrze - ogródki działkowe - „ścieralnia” - ul. Wiejska /mostek/ Urząd Skarbowy
- **Ścieżka rowerowa Lwówek Śląski – Pławna -7,6 km** Lwówek Śląski – Pławna
- **Trasa rowerowa – „żółta” - 9,2 km** Lwówek Śląski - Płóczki Dolne - Mojesz - Lwówek Śląski
- **Trasa rowerowa – „fioletowa” - 21,2 km** Lwówek Śląski - Mojesz - Dębowy Gaj - Sobota - Pieszków - Dworek - Lwówek Śląski
- **Trasa rowerowa - „zielona” - 55,5 km** Lwówek Śląski - Mojesz - Dębowy Gaj - Sobota – Bielanka - Zbylutów - Gaszów - Skała - Żerkowice - Rakowice Małe - Kotliska - Niwnice - Radłówka - Lwówek Śląski

W celu uatrakcyjnienia oferty turystyczno-kulturalnej gmina organizuje na swoim terenie cykliczne imprezy plenerowe. Najważniejsza z nich to Lwóweckie Lato Agatowe – odbywające się rokrocznie w połowie lipca święto kopaczy agatów. Ta plenerowa impreza ściąga kilkadziesiąt tysięcy osób z pobliskich terenów oraz turystów z Polski i zagranicy. We wrześniu 2004 r. Lwóweckie Lato Agatowe otrzymało certyfikat dla najlepszej imprezy turystycznej przyznawany przez Polską Organizację Turystyczną. Dodatkowo organizowane są na terenie gminy:

- **W kwietniu** – Ogólnopolska Impreza na Orientację (III runda Pucharu Polski)
 - Organizator: Oddział PTTK w Lwówku Śląskim

- W **maju** – Międzynarodowy Spływ Kajakowy na Bobrze
 - Organizator: Oddział PTTK "Sudety Zachodnie" w Jeleniej Górze
- W **maju** – Rajd Turystyczny im. H. Brodatego
 - Organizator: Oddział PTTK w Lwówku Śląskim
- W **grudniu** - Jasełka Uliczne
 - Organizator: Lwówecki Ośrodek Kultury

Ponadto organizowane są na terenie gminy cykliczne wystawy Galerii Klatka (organizator: Lwówecki Ośrodek Kultury).

Gmina Lwówek Śląski planuje rozwój turystyczny regionu także w obszarze rekreacji i turystyki wodnej. Na terenie gminy w miejscowości Rakowice znajduje się atrakcyjny do zagospodarowania na potrzeby turystyczno-rekreacyjne zbiornik wodny. Gmina poczyniła pierwsze kroki w celu zagospodarowania zbiornika, tworząc plany rozwoju terenów wokół zbiornika. W planie przewidziano budowę zespołu plaż wokół zbiornika, budowę brodzika dla dzieci oraz wydzielonych basenów. Wokół zbiornika powstać ma infrastruktura dla turystów. Składać się na nią mają przebieralnie, toalety, obiekty usługowo-gastronomiczne, ścieżki do spacerowania, ścieżki rowerowe, parkingi (pojemność na około 750 pojazdów) oraz dojazdy. Ponadto planuje się zagospodarowanie miejsca na pola namiotowe. Przy zbiorniku zlokalizowana ma zostać również przystań dla sprzętu wodnego. Na terenie przyległym do zbiornika w Rakowicach planuje się budowę placu z estradą przeznaczonego na plenerowe festyny i koncerty (wielkość na ok. 10 tyś. uczestników).

Ofertę turystyczno-rekreacyjną w gminie uzupełniają: wyciąg narciarski na Górę Okrąg o długości 200 m oraz powstająca na terenie gminy infrastruktura wspinaczkowa. Ukształtowanie terenu gminy sprzyja adoptowaniu skał na potrzeby wspinaczki skałkowej. Do wspinaczki przeznaczona jest już tzw. Skała z medalionem, a planowane są kolejne adaptacje.

Dodatkową zaletą usytuowania gminy jest niedaleki dystans do głównych ośrodków turystycznych Karkonoszy. Gmina położona jest w odległości ok. 50 km od Karpacza, Szklarskiej Poręby, Świeradowa Zdrój. Takie usytuowanie stwarza możliwość przyciągnięcia do gminy dodatkowej ilości turystów podróżujących w Karkonosze

i zainteresowanie ich przynajmniej krótkim pobytem. Dodatkowym atutem gminy jest fakt położenia przy drodze wojewódzkiej, która wykorzystywana jest przez turystów z Europy Zachodniej (głównie Niemiec) w podróży w Karkonosze.

W centrum miasta znajduje się punkt informacji turystycznej, w którym można zasięgnąć informacji na temat atrakcji miasta i gminy, sieci noclegowej i gastronomicznej oraz znaleźć materiały informacyjne (mapy, przewodniki, publikacje). Punkt należy do Sieci Informacji Turystycznej. W pierwszej połowie 2004 r. Punkt Informacji Turystycznej w Lwówku Śląskim odwiedziło 285 turystów. Po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej odnotować należy zwiększone zainteresowanie Lwówkiem Śląskim przez turystów zagranicznych, szczególnie z Niemiec. Gmina przyciąga co roku coraz większą liczbę turystów.

NA OBSZARZE WSPARCIA ZNAJDUJE SIĘ BROWAR, W KTÓRYM POWSTAŁO MAŁE MUZEUM W RODZAJU IZBY PAMIĘCI. EKSPOZYCJA BROWARNICTWA ZOSTAŁA POSTAWIONA W ZABYTKOWYCH POMIESZCZENIACH BROWARU I JEST UDOSTĘPNIONA DLA TURYSTÓW.

II.5. ZESTAWIENIE PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM

W wyniku analizy społecznej, gospodarczej i przestrzennej można wywnioskować szereg problemów na obszarze objętym programem rewitalizacji:

- Problemy społeczne:
 - Stosunkowo niskie dochody ludności,
 - Bariery architektoniczne dla niepełnosprawnych.
 - Systematyczny spadek liczby ludności
 - Wysokie saldo migracji.
 - Wysoka stopa bezrobocia.
 - Mała aktywność zawodowa ludności
 - Wysoki odsetek osób pobierających świadczenia społeczne.
 - Niski przyrost naturalny ludności.
 - Brak oferty infrastruktury turystyczno – hotelowej.

- Problemy gospodarcze:
 - Brak kompleksowej informacji o terenach inwestycyjnych.
 - Niewystarczające zainteresowanie inwestycyjne podmiotów zewnętrznych.
 - Słabo rozwinięta turystyka
 - Niewykorzystane zdolności produkcyjne podmiotów gospodarczych.
 - Niezadawalające wspieranie lokalnej przedsiębiorczości.
 - Brak zainteresowania gminą ze strony kapitału zagranicznego.
 - Niewielka liczba zakładów przemysłowych.
 - Ograniczenia w powstawaniu działalności gospodarczych spowodowanych objęciem obszaru wsparcia ochroną konserwatorską.

- Problemy przestrzenne:
 - Niska jakość nawierzchni dróg i chodników.
 - Peryferyjne położenie gminy w obrębie województwa dolnośląskiego.
 - Brak obwodnicy miasta Lwówek Śląski.
 - Zły stan techniczny części komunalnych zasobów mieszkaniowych.
 - Brak powierzchni pod budownictwo mieszkaniowe i produkcyjne.

III. ANALIZA SWOT OBSZARU REWITALIZOWANEGO

ANALIZA SWOT – STREFA SPOŁECZNA

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
Rozwinięte szkolnictwo, podstawowe i ponadpodstawowe w mieście Lwówek Śląski i bliskość obszaru wsparcia do obiektów edukacyjnych.	Brak zorganizowanego czasu wolnego młodzieży w okresie pozaszkolnym.
Tendencje i ambicje młodych ludzi do podnoszenia kwalifikacji zawodowych.	Bariery architektoniczne dla niepełnosprawnych.
Aktywność istniejących podmiotów gospodarczych w mieście.	Systematyczny spadek liczby ludności obszaru wsparcia.
Dobrze rozwinięta baza sportowa.	Wysokie saldo migracji.
Bogate tradycje kulturalne w mieście oraz zachowanie zwyczajów i tradycji regionu, pozwalające na organizowanie imprez kulturalnych.	Wysoka stopa bezrobocia.
Sprawnie działająca opieka społeczna.	Wysoki odsetek osób pobierających świadczenia społeczne.
-	Wysoki wskaźnik przestępczości na obszarze wsparcia.
-	Niski przyrost naturalny ludności.
SZANSE	ZAGROŻENIA
Tworzenie społecznych grup wsparcia.	Zwiększenie migracji zewnętrznej – ucieczka ludzi wykształconych, młodych, z wyuczonym zawodem.
Dostęp do środków unijnych na projekty stypendialne i projekty związane z infrastrukturą społeczną (tzw. projekty miękkie).	Tradycyjny zakres wykształcenia – kierunki i specjalności w szkolnictwie nie odpowiadają zapotrzebowaniu lokalnego rynku pracy.
Wzrost liczby wydarzeń kulturalnych.	Starzenie się społeczeństwa miasta (zwiększający się procent osób w wieku poprodukcyjnym).
Możliwość rozwoju infrastruktury oświatowej i społecznej.	Ubożenie mieszkańców obszaru wsparcia.
Stosunkowo wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego.	Wzrost zjawisk patologicznych w społeczeństwie na obszarze wsparcia.
Wzbogacenie oferty i rozwój działalności instytucji kultury.	Marginalizacja życia społecznego i kulturalnego na obszarze wsparcia.

Zmniejszenie liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Ograniczony dostęp do nowoczesnych metod nauczania.
Rozwój przedsiębiorczości na terenie miasta, zmniejszenie poziomu bezrobocia.	Wysokie koszty kształcenia na poziomie wyższym.
Możliwość korzystania z zewnętrznych środków finansowania inwestycji związanych z modernizacją substancji mieszkaniowej (m.in. fundusze strukturalne i inne).	Ograniczenie aktywności sportowej i kulturalnej mieszkańców obszaru wsparcia.
Możliwość pozyskania dofinansowania na inwestycje związane z funkcjonowaniem służby zdrowia, placówek edukacyjnych i pomocy społecznej.	Ograniczone środki na służbę zdrowia, edukację.
Rozwój działalności organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej.	Obojętność społeczeństwa na zachowania patologiczne.

ANALIZA SWOT – STREFA GOSPODARCZA

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
Rozwinięty sektor prywatnych przedsiębiorstw	Brak powierzchni do tworzenia nowych przedsiębiorstw na obszarze wsparcia.
Organizacja targów minerałów	Niewystarczające zainteresowanie inwestycyjne podmiotów zewnętrznych obszarem wsparcia.
Szlaki turystyczne	Niezadawalające wspieranie lokalnej przedsiębiorczości.
Inwestycje przemysłu browarniczego	Niewykorzystane zdolności produkcyjne podmiotów gospodarczych.
Organizacja imprez o tematyce gospodarczej	Brak przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą na obszarze wsparcia.
-	Brak programów motywujących obszar wsparcia do założenia działalności gospodarczej.
-	Słaby rozwój gospodarczy nie generujący nowe miejsca pracy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
Rozwój miasta wynikający ze współpracy gospodarczej z niemieckimi podmiotami.	Stagnacja gospodarcza na obszarze wsparcia
Napływ inwestorów zewnętrznych.	Wzrost stopy bezrobocia na obszarze wsparcia.
Wzrost dochodów ludności.	Obniżenie się dochodów ludności.

Rozwój mikro i małych przedsiębiorstw.	Marginalizacja gospodarcza całego miasta.
Rozwój bazy gastronomiczno-hotelarskiej.	Wysokie koszty pracy - system ubezpieczeniowy (wysokie składki),
Rozwój turystyki.	Atrakcyjne oferty pracy w innych regionach kraju i za granicą dla wykwalifikowanych pracowników
Poprawa promocji walorów turystycznych obszaru wsparcia.	Mała zdolność podmiotów do współfinansowania projektów ze środków unijnych
Stosunkowo niewysokie koszty rozpoczynania działalności gospodarczej	Słabo rozwinięty system wspierania finansowego przedsiębiorstw ze środków publicznych (fundusze poręczeniowe i pożyczkowe),
Wysoka aktywność ludności w zakresie rozpoczynania działalności gospodarczej i zdolność przedsiębiorstw do funkcjonowania w trudnych warunkach prawno-ekonomicznych	Trudny dostęp do zewnętrznych środków zasilania finansowego na podejmowanie własnej działalności gospodarczej.
Wsparcie PUP dla zatrudniania stażystów oraz inne formy pomocy dla osób bezrobotnych.	-
Możliwość pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych – m.in. możliwość korzystania ze wsparcia w ramach programów operacyjnych	-

ANALIZA SWOT – STREFA PRZESTRZENNA

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
Występowanie licznych walorów środowiskowych i krajobrazowych w pobliżu obszaru wsparcia jak Park Krajobrazowy, obszary Natura 2000.	Niska jakość nawierzchni dróg i chodników.
Położenie obszaru wsparcia w centrum miasta zapewniający bliski dostęp do usług i punktów handlowych.	Brak odpowiedniej bazy turystyczno – noclegowej umożliwiającej wykorzystanie walorów turystyczno – krajobrazowych,
Podłączenie mieszkańców obszaru do sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej.	Niska świadomość ekologiczna społeczeństwa.
Aktywność miasta w pozyskaniu funduszy zewnętrznych na poprawę infrastruktury w mieście.	Niedostateczna oferta rekreacyjna
Występowanie zabytków na obszarze wsparcia – np. mury obronne miasta.	Brak obwodnicy miasta, narażenie obszaru na hałas z tym związany.
Niski stopień zanieczyszczenia środowiska naturalnego i dbałość ogółu mieszkańców miasta o środowisko i estetykę.	Zły stan techniczny infrastruktury obszaru wsparcia.
Położenie obszaru wsparcia przy głównych	Niski poziom promocji miasta i zabytków

szlakach komunikacyjnych – droga wojewódzka nr 346.	znajdujących się na obszarze wsparcia.
-	Brak nowych mieszkań na obszarze wsparcia jak i w całym mieście nie zaspakajające potrzeby mieszkańców.
SZANSE	ZAGROŻENIA
Poprawa infrastruktury technicznej na obszarze wsparcia przy wykorzystaniu funduszy UE.	Dewastacja środowiska naturalnego – niszczenie trawników i obiektów zielonych.
Poprawa walorów krajobrazowych i stanu obiektów zabytkowych	Niewykorzystanie środków unijnych poprawie stanu infrastruktury społecznej, technicznej i środowiska.
Rozbudowa i modernizacja infrastruktury ochrony środowiska	Marginalizacja obszaru wsparcia pod względem turystycznym.
Pozyskanie środków na likwidację źródeł niskiej emisji, budowę urządzeń służących wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii i ochronę środowiska	Wysokie koszty modernizacji systemów grzewczych oraz termomodernizacji budynków.
Stworzenie warunków przestrzennych do prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze wsparcia.	Niedostateczna informacja turystyczna zachęcająca do zwiedzania zabytków obszaru wsparcia.
Możliwość korzystania z zewnętrznych źródeł finansowania przedsięwzięć w zakresie infrastruktury ochrony środowiska,	Trudności komunikacyjne miasta i spadek poziomu bezpieczeństwa na drogach.
Zewnętrzne środki finansowania lub dofinansowania przedsięwzięć edukacyjnych, promocyjnych i innych (fundacje, programy, itp.),	-

IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI

IV.1. CELE PROGRAMU REWITALIZACJI

Cele Programu Rewitalizacji sformułowane zostały w oparciu o wyniki analizy stanu obecnego na obszarze rewitalizacji oraz wyniki warsztatów konsultacyjnych z interesariuszami Programu:

CEL GŁÓWNY

Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez odnowę tkanki urbanistycznej miasta oraz przywrócenie funkcjonalności i użyteczności przestrzeni publicznych.

Powyższy cel zostanie zrealizowany poprzez podniesienie standardu budynków mieszkalnych oraz inwestycje ukierunkowane na zorganizowanie i uporządkowanie przestrzeni publicznych przy terenach mieszkaniowych, w sposób, który zapewni ich optymalne wykorzystanie zgodnie z potrzebami mieszkańców. Tak zakreślona strategia działań przyczynić się ma do uczynienia obszaru wsparcia bardziej przyjaznym dla mieszkańców i atrakcyjniejszym dla ludności migrującej (poprawa estetyki, zorganizowanie miejsc atrakcyjnych dla rodzin z dziećmi – tereny zielone, parki, podwórka). W tym sensie należy rozumieć je również jako bodziec pozwalający kształtować stosunki ludnościowych i strukturę demograficzną tego obszaru. Chodzi tu przede wszystkim o stymulowanie napływu ludzi młodych i przedsiębiorczych, których obecność i umiejętności przyczyni się również do obniżenia poziomu ubóstwa i bezrobocia.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Do celów szczegółowych Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Lwówek Śląski na lata 2010 – 2015 należą:

1. Odnowa przestrzeni publicznej miasta Lwówek Śląski, w tym budowa lub rewitalizacja małej architektury
 - a. nowy ład przestrzeni publicznej,
 - b. przywrócenie i ochrona estetyki architektury.
2. Remont nieruchomości i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej.
 - a. prace remontowe i adaptacyjne budynków mieszkalnych,
 - b. poprawa zasobów mieszkaniowych pod względem termomodernizacji,
 - c. wzbogacenie programu funkcjonalnego zabudowy mieszkaniowej o właściwe zagospodarowanie towarzyszących jej terenów zielonych,
 - d. podniesienie wartości użytkowej budynków poprzez inwestycje w infrastrukturę instalacyjną,
 - e. poprawa stanu technicznego dróg, zjazdów, dojazdów, placów, parkingów,
 - f. zagospodarowanie przestrzeni wokół obiektów historyczno-kulturalnych,
 - g. adaptacja pomieszczeń do funkcji kulturalno-oświatowych.
3. Zwiększenie atrakcyjności miasta dla inwestorów lokalnych i zewnętrznych
 - a. odnowa i uporządkowanie przestrzeni publicznej,
 - b. udostępnianie odpowiednio wyposażonych terenów inwestycyjnych.
4. Aktywizacja działań kulturalnych, turystycznych, promocyjnych i publicznych
 - a. z bogacenie oferty kulturalnej, artystycznej i ochrony dziedzictwa kulturowego,
 - b. poprawa dostępności do usług i atrakcji turystycznych,
 - c. zintensyfikowanie działań promocyjnych miasta oraz promocji jego marki.
5. Marketing i promocja atrakcji kulturalnych i turystycznych miasta Lwówek Śląski.

ZGODNOŚĆ CELÓW ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO DO 2020 R.

Strategia określa wizję województwa dolnośląskiego jako europejskiego regionu węzłowego. Uzasadnieniem tak określonej wizji jest fakt, że według autorów Strategii w obecnym świecie zarówno kraje, jak i regiony nie tylko wywierają wpływ na siebie, lecz także są od siebie nawzajem uzależnione. Celem nadrzędnym Strategii jest podniesienie poziomu życia mieszkańców Dolnego Śląska oraz poprawa konkurencyjności regionu przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Zaproponowane w powyżej w Programie cele są zgodne z priorytetami zaproponowanymi w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020r., które stanowią:

- **Cel „gospodarczy”:** Zbudowanie konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki Dolnego Śląska. W ramach tak określonego celu zakłada się osiągnięcie wysokiego i stabilnego tempa wzrostu oraz rozwoju gospodarczego, jak również poprawę konkurencyjności Dolnego Śląska jako regionu atrakcyjnego do inwestowania i długookresowego prowadzenia innowacyjnej działalności gospodarczej, przy wykorzystaniu endogenicznych czynników rozwoju.
- **Cel „przestrzenny”:** Zwiększenie spójności przestrzennej i infrastrukturalnej regionu i jego integracja z europejskimi obszarami wzrostu. W ramach tak określonego celu zakłada się stymulowanie i umacnianie integracji przestrzennej oraz infrastrukturalnej Dolnego Śląska z Polską i Unią Europejską oraz wewnątrz regionu, aktywną ochronę wartości przyrodniczych i kulturowych oraz kształtowanie środowiska przyrodniczego Dolnego Śląska w oparciu o zasady ekorozwoju.
- **Cel „Społeczny”:** Rozwijanie solidarności społecznej oraz postaw obywatelskich twórczych i otwartych na świat. W ramach tak określonego celu zakłada się stworzenie warunków do poprawy jakości życia, osiągnięcie wysokiego (w skali polskiej i europejskiej) poziomu zaspokojenia potrzeb społecznych, w szczególności w obszarach: socjalnym, edukacyjnym, kulturowym i zdrowotnym.

Rewitalizacja obszarów zdegradowanych w ramach Strategii pojawia się szczególnie w kontekście realizacji celu „przestrzennego”, priorytetu 3. „Poprawa ładu przestrzennego, harmonijności struktur przestrzennych”. W opisie priorytetu zwraca się

uwagę na objęcie rewitalizacją obszarów zdegradowanych dotkniętych patologiami społecznymi, przez co można rozumieć, że rewitalizacja ma wypełniać również cele społeczne.

IV.2. WYZNACZANIE OCZEKIWANYCH WSKAŹNIKÓW OSIĄGNIĘĆ

W celu pomiaru materialnych i niematerialnych rezultatów danej inwestycji należy wyselekcjonować adekwatny zestaw wskaźników. Poniżej przedstawione zostały wskaźniki, które mogą być wykorzystane do oceny działań zaproponowanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Lwówek Śląski. Miarą sukcesu Programu Rewitalizacji jest więc wzrost atrakcyjności opisywanego terenu oraz zahamowanie wzrostu problemów społecznych. Działania podjęte w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Lwówek Śląski będą więc skutkowały polepszeniem się sytuacji przestrzennej, społecznej i gospodarczej na rewitalizowanym obszarze. Widoczne będzie to w wartościach poszczególnych wskaźników, przyjętych jako mierniki powodzenia procesu. Przyjęto trzy rodzaje wskaźników:

- wskaźniki produktu,
- wskaźniki rezultatu,
- wskaźniki oddziaływania.

Wskaźniki produktu

Zadaniem wskaźników produktu jest wskazanie na bezpośrednie materialne efekty procesu budowlanego w danym katalogu przedsięwzięć. Na potrzeby niniejszego Programu przyjęto dwa wskaźniki na poziomie produktów oraz ich wartości³:

- Liczba budynków mieszkalnych poddanych renowacji: **2 (szt.)** – liczba zgodna z dokumentacją techniczną dla poszczególnych zadań
- Powierzchnia budynków mieszkalnych poddanych renowacji: **1584,13 (m²)** – liczba zgodna z dokumentacją techniczną dla poszczególnych zadań

³ Wskazane wartości wskaźników odnoszą się do aktualnej liczby zadań przyjętych w LPR, natomiast Program dopuszcza rozszerzenie katalogu zadań, co implikować będzie zmianę wskaźników osiągnięć.

Wskaźniki rezultatu

Zadaniem wskaźników rezultatu jest wskazanie na bezpośrednie oddziaływanie jakim legitymować się będzie zaplanowany katalog przedsięwzięć. Na potrzeby niniejszego Programu przyjęto jeden wskaźnik na poziomie rezultatów oraz jego wartość⁴:

- Liczba osób zamieszkujących budynek mieszkalny wielorodzinny poddany renowacji: **54 (os.)** – liczba zgodna z danymi UGiM Lwówek Śląski o zameldowaniu

Wskaźniki oddziaływania

Wskaźniki oddziaływania służą do weryfikacji zmian w bazowych przestrzeniach życia społeczno – gospodarczego na poziomie miasta. Wskaźniki oddziaływania są sumą wszystkich inicjatyw podejmowanych przez władze JST oraz jednostki organizacyjne i inne instytucje. Przyjęte wskaźniki są tożsame z wskaźnikami, które posłużyły do wyznaczenia obszaru rewitalizacyjnego. Wartości bazowe wskaźników to wartości aktualnego na dzień sporządzenia Programu. Natomiast wartości docelowe to wartości, które plasowałyby obszar rewitalizowany w paśmie średniej dla województwa dolnośląskiego.

- Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności
 - wartość bazowa – 100,84 os.
 - wartość docelowa – spadek do 65 os.
- Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym
 - wartość bazowa – 51,28 os.
 - wartość docelowa – spadek do 4,5 os.
- Liczba przestępstw na 1 tys. ludności
 - wartość bazowa – 495,80 szt.
 - wartość docelowa – spadek do 41,4 szt.
- Czyny karalne osób nieletnich na 1 tys. nieletnich
 - wartość bazowa – 90,91 szt.
 - wartość docelowa – spadek do 76,3 szt.

⁴ Wskazane wartości wskaźników odnoszą się do aktualnej liczby zadań przyjętych w LPR, natomiast Program dopuszcza rozszerzenie katalogu zadań, co implikować będzie zmianę wskaźników osiągnięć.

- Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób
 - wartość bazowa – 0,00
 - wartość docelowa – wzrost do 10,5

Osiągnięcie wskaźników oddziaływania jest determinowane nie tylko działaniami przewidzianymi w Programie, ale także działaniami prowadzonymi w ramach innych inicjatyw publicznych. Niemniej jednak wartości wskaźników zostały przyjęte jako doskonały punkt odniesienia oparty o porównanie stan zastany – stan pożądany.

IV.3. WYBÓR OBSZARU REWITALIZACJI I UZASADNIENIE OKREŚLENIA GRANIC ZDEGRADOWANEGO OBSZARU

Podstawą udzielania wsparcia na inwestycje z zakresu mieszkalnictwa jest spełnienie wymogów określonych w Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań z zakresu mieszkalnictwa z dnia 13 sierpnia 2008. W dokumencie tym lista kryteriów, w oparciu o które będą definiowane obszary objęte interwencją w zakresie mieszkalnictwa, określona w art. 47 ust. 1 Rozporządzenia 1828/2006/100, została ograniczona do następujących 5 kryteriów:

- a) wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
- b) wysoka stopa długotrwałego bezrobocia,
- c) wysoki poziom przestępczości i wykroczeń,
- d) niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej,
- e) porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego.

Inwestycje w zakresie mieszkalnictwa mogą być realizowane wyłącznie na wyznaczonych (wyodrębnionych) obszarach wsparcia spełniających łącznie co najmniej trzy z powyższych kryteriów.

Metodologia obliczeń wskaźników do wyznaczenia obszaru wsparcia

1. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności – obliczenia:

- a. Liczba osób zamieszkujących obszar wsparcia: 119 os.
 - b. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej zamieszkujących obszar wsparcia: 12 os.
 - c. Wyliczenie wskaźnika: $(12 \div 119) \cdot 1000 = \mathbf{100,84}$
2. Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym – obliczenia:
- a. Liczba osób w wieku produkcyjnym zamieszkujących obszar wsparcia: 78 os.
 - b. Liczba osób długotrwale bezrobotnych zamieszkujących obszar wsparcia: 4 os.
 - c. Wyliczenie wskaźnika: $(4 \div 78) \cdot 1000 = \mathbf{51,28}$
3. Liczba przestępstw na 1 tys. ludności
- a. Liczba osób zamieszkujących obszar wsparcia: 119 os.
 - b. Liczba przestępstw popełnionych na obszarze wsparcia: 59 szt.
 - c. Wyliczenie wskaźnika: $(59 \div 119) \cdot 1000 = \mathbf{495,80}$
4. Czynny karalne osób nieletnich na 1 tys. nieletnich
- a. Liczba osób nieletnich zamieszkujących obszar wsparcia: 22 os.
 - b. Liczba przestępstw popełnionych przez osoby nieletnie na obszarze wsparcia: 2 os.
 - c. Wyliczenie wskaźnika: $(2 \div 22) \cdot 1000 = \mathbf{90,91}$
5. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób
- a. Liczba osób zamieszkujących obszar wsparcia: 119 os.
 - b. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na obszarze wsparcia: 6 szt.
 - c. Wyliczenie wskaźnika: $(6 \div 119) \cdot 100 = \mathbf{5,04}$
6. Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczby budynków
- a. Liczba budynków na obszarze wsparcia: 12 szt.

- b. Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989 na obszarze wsparcia: 12 szt.
- c. Wyliczenie wskaźnika: $(12 \div 12) \cdot 100\% = \mathbf{100\%}$

Tabela 22 Tabela wskaźnikowa – wyznaczenie obszarów rewitalizacji (OR)

Kryterium	Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia	Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia	Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń		Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej	Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego
Wskaźnik	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	Liczba przestępstw na 1 tys. ludności	Czyny karalne osób nieletnich na 1 tys. nieletnich	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczby
Obszar rewitalizacji (OR) na terenie miasta Lwówek Śląski	100,84	51,28	495,80	90,91	5,04	100
Wartość referencyjna	65	4,5	41,4	76,3	10,5	86,6
Dane do wskaźników	Liczba osób pobierających zasiłki OR: 12	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w 2009 r. OR: 4	Liczba przestępstw w roku 2009 r. OR: 59	Czyny karalne nieletnich w 2009 r. OR: 2	Liczba zarejestrowanych podmiotów gosp. narod. OR: 6	Liczba wszystkich budynków OR: 12
	Liczba mieszkańców OR: 119	Liczba mieszkańców OR w wieku produkcyjnym: 78	Liczba mieszkańców OR: 119	Liczba osób nieletnich OR: 22	Liczba mieszkańców OR: 119	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989 r. OR: 12
Definicja wskaźnika	Osoby, które zgodnie z ustawą z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (DZ. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.) są uprawnione do ubiegania się o przyznanie świadczenia		Ilość przestępstw stwierdzonych ogółem	Ilość czynów karalnych popełnionych przez nieletnich, przy czym za nieletniego uważa się za osobę, która w chwili popełnienia czynu	Ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	

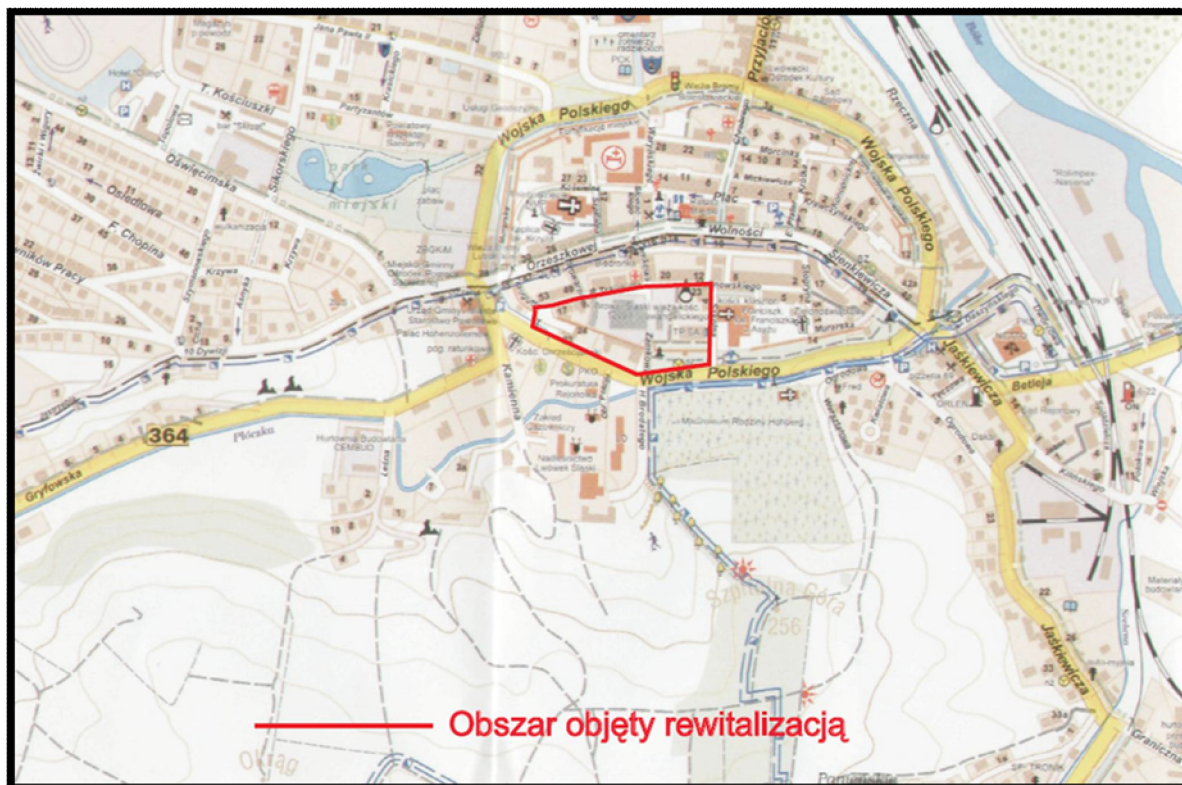
	pieniężnego z pomocy społecznej			miała ukończone 13 lat, ale nie ukończyła 17 lat		
Źródło danych	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Urząd Pracy	Komenda Policji	Komenda Policji	Urząd Statystyczny	Urząd Gminy i Miasta Lwówek Śląski

Źródło: Opracowanie własne.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa pozwoliła wyznaczyć obszar wsparcia zlokalizowany w południowo – zachodniej części miasta i przebiegający w obrębie ulic Szkolnej, Malinowskiego, Romualda Traugutta, Aleja Wojska Polskiego.

Rysunek 4 Obszar rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne.

Wskazany obszar cechuje się szczególnie wysokim poziomem przestępczości, w tym przestępczości nieletnich. Wartości adekwatnych wskaźników osiągnęły poziom zdecydowanie wyższy aniżeli średnia referencyjna właściwa dla województwa dolnośląskiego. Również wskaźniki świadczące o stopniu pauperyzacji społeczeństwa przewyższają wartości referencyjne. Analizowany teren jest także dysfunkcyjny pod względem gospodarczym, co potwierdza niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej. Wszystkie budynki zlokalizowane w obrębie obszaru rewitalizacji zostały wybudowane przed 1989 rokiem.

V. PLANOWANE DZIAŁANIA, PRIORYTETY I ZADANIA NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM

Tabela 23 Planowane działania przestrzenne na obszarze rewitalizowanym

DZIAŁANIA PRZESTRZENNE (TECHNICZNO – MATERIALNE)				
Nazwa planowanego działania	Etapy działania (zadania) wraz z czasem realizacji	Oczekiwane rezultaty	Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Nakłady do poniesienia
Renowacja kamienicy przy ulicy Szkolnej 3 w Lwówku Śląskim	- Roboty budowlane w zakresie fundamentów, nadziemi, przewodów kominowych, konstrukcji dachów, nadproży, schodów wewnętrznych, klatki schodowej. - Instalacje wewnętrzne - Roboty wykończeniowe - Termin realizacji: 2013	Poprawa warunków mieszkaniowych w mieście Lwówek Śląski względem osób zamieszkujących zdegradowane obszary miasta ze szczególnym uwzględnieniem osób dotkniętych lub zagrożonych ubóstwem	Gmina i Miasto Lwówek Śląski	1 106 210,23
Renowacja kamienicy przy ulicy Szkolnej 4 w Lwówku Śląskim	Roboty budowlane w zakresie fundamentów, nadziemi, przewodów kominowych,	Poprawa warunków mieszkaniowych w mieście Lwówek Śląski względem osób zamieszkujących zdegradowane obszary miasta ze szczególnym	Gmina i Miasto Lwówek Śląski	2 756 480,44

	konstrukcji dachów, nadproży, schodów wewnętrznych, klatki schodowej. • Instalacje wewnętrzne • Roboty wykończeniowe • Termin realizacji: marzec 2012 – kwiecień 2013	uwzględnieniem osób dotkniętych lub zagrożonych ubóstwem		
--	--	---	--	--

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 24 Plan finansowy Lokalnego Programu Rewitalizacji

DZIAŁANIA PRZESTRZENNE (TECHNICZNO – MATERIALNE)						
Tytuł projektu	Budżet jednostki samorządu terytorialnego	Budżet państwa	Środki prywatne	Środki UE	Inne	Razem
Renowacja kamienicy przy ulicy Szkolnej 3 w Lwówku Śląskim	1 106 210,23	0,00	0,00	0,00	0,00	1 106 210,23
Renowacja kamienicy przy ulicy Szkolnej 4 w Lwówku Śląskim	1 956 480,44	0,00	0,00	800 000,00	0,00	2 756 480,44

Źródło: Opracowanie własne.

VI. SYSTEM WDRAŻANIA

VI.1. UWARUNKOWANIA PRAWNE

Ramy prawne wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji wyznaczone są na podstawie następujących reżimów prawnych:

- system prawa wspólnotowego – aktyw prawa regulujące:
 - politykę regionalną Unii Europejskiej i zarządzanie funduszami strukturalnymi,
 - zasady konkurencji i pomoc publiczną – zasady udzielania pomocy publicznej oraz zasady udzielania pomocy de minimis określone w Rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie zastosowania art. 87 i art. 88 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 379 z 28.12.2006 r.).
- system prawa krajowego – ustawy i rozporządzenia regulujące:
 - funkcjonowanie gminy jako jednostki samorządu terytorialnego – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2009 nr 157 poz. 1240), ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2001.142.1591 ze zm.), ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2004.19.177 ze zm.)
 - formy zarządzania funduszami strukturalnymi na poziomie krajowym,
- system prawa miejscowego:
 - uchwały organu stanowiącego sankcjonujące działania rewitalizacyjne,
 - zarządzenia organu wykonawczego ustanawiające ramy organizacyjne wdrażania działań rewitalizacyjnych.

VI.2. UWARUNKOWANIA INSTYTUCJONALNO – ORGANIZACYJNE

Warunkiem obowiązywania Lokalnego Planu Rewitalizacji Miasta Lwówek Śląski jako aktu prawa miejscowego jest jego przyjęcie do realizacji mocą Uchwały Rady Miejskiej Gminy Lwówek Śląski. Akt ten zatwierdzi planowane dążenia władz administracyjnych

do zharmonizowanego jego rozwoju na zasadach określonych w Programie. Ważnym elementem decydującym o skuteczności realizacji założeń i celów każdego dokumentu planistycznego jest skuteczny i przemyślany system jego wdrażania. Na tym pierwszym etapie rewitalizacji niewątpliwie ciężar odpowiedzialności za zorganizowanie i koordynację współpracy interesariuszy oraz realizację LPR-u spoczywa na władzach samorządowych Gminy i Miasta Lwówek Śląski, zarówno Burmistrz – jako inicjatorze Programu, Radzie Miejskiej Gminy Lwówek Śląski – jako decydentach Programu, jak i Urzędzie Gminy i Miasta i jednostkach podległych – jako realizatorach bądź bezpośrednich wykonawcach znaczącej części projektów Programu.

Wdrażaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Lwówek Śląski zajmą się pracownicy Urzędu Gminy i Miasta oraz jednostek podległych i organizacyjnych gminy.

Całość kompetencji w zakresie rewitalizacji spoczywać będzie na Pełnomocniku ds. rewitalizacji, który koordynuje i będzie koordynował pracę zespołu. Pełnomocnik ds. rewitalizacji pełni funkcję koordynatora zespołu zadaniowego, przygotowującego program rewitalizacji i jest odpowiedzialny za zbieranie wniosków, przygotowanie danych i wyznaczenie obszaru wymagającego rewitalizacji. Biuro ds. Rewitalizacji tworzą osoby wyznaczone spośród pracowników urzędu, specjalizujące się w planowaniu strategicznym, finansach, inwestycjach oraz i promocji miasta. Biuro ds. rewitalizacji odpowiedzialne jest za zarządzanie procesem planowania strategicznego, którego efektem będzie opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji.

VI.3. REALIZACJA RZECZOWA I FINANSOWA

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Lwówek Śląski będzie realizowany za pomocą projektów rewitalizacyjnych określonych przepisami niniejszego Programu. Zawarty w Lokalnym Programie Rewitalizacji katalog inwestycji rewitalizacyjnych realizowany będzie przez samorząd Gminy i Miasta Lwówek Śląski oraz jego jednostki organizacyjne. W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dopuszcza się możliwość realizacji projektów, które nie zostały ujęte w Programie na dzień jego uchwalenia. Projekty te po zbadaniu ich zgodności z LPR zostaną wpisane do Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Inicjatorami innych projektów rewitalizacyjnych będą mogły być wszystkie podmioty, w tym także niezaliczane do sektora finansów publicznych, które nie działają w celu osiągnięcia zysku (zgodnie z Art. 221 ust.1 ustawy o finansach publicznych) i realizują cele publiczne związane z realizacją zadań własnych gminy. Każdy projekt realizowany na obszarze wskazanym do rewitalizacji, jeśli spełnia kryteria zgodności z LPR, będzie mógł być realizowany w ramach Programu. Finansowanie projektów realizowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji jest ściśle związane z dwiema zmiennymi:

- zasoby finansowe Gminy i Miasta Lwówek Śląski, determinowane ograniczeniami:
 - prawnymi – ustawa o finansach publicznych, ustawa o podatkach i opłatach lokalnych,
 - gospodarczymi – głównie – wpływy do budżetu gminy z tytułu transferu środków z budżetu centralnego oraz z tytułu podatków i opłat lokalnych,
- możliwością aplikowana o środki z zewnętrznych źródeł finansowania, w tym przede wszystkim z funduszy unii europejskiej, modelowym rozwiązaniem przyjętym w ramach planowania strategicznego jest zakwalifikowanie projektów rewitalizacyjnych płaszczyzny przestrzennej do dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2013 oraz projektów rewitalizacyjnych płaszczyzny społecznej do dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2013 jak również Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013.

Projekty realizowane w ramach LPR będą finansowane głównie z dwóch źródeł, tj. ze środków własnych (budżet gminy) oraz ze środków Unii Europejskiej. W związku z powyższym istotnym elementem jest zdefiniowanie możliwości aplikacyjnych. O ile w przypadku projektów miękkich sytuacja ta jest dynamiczna, o tyle projekty przestrzenne skierowane zostaną do naboru w ramach działania rewitalizacyjnego RPO WD 2007 – 2013.

VII. MONITOROWANIE I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Lwówek Śląski na lata 2010-2015 stanowi dokument otwarty, ponadkadencyjny, określający cele i programy działań na pięć lat. Poddawany będzie systematycznej, okresowej analizie i ocenie oraz w razie potrzeby aktualizowany w zakresie dostosowania się do zmieniających się uwarunkowań.

Monitorowanie jest procesem systematycznego zbierania, raportowania i interpretowania danych. Dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania poszczególnych projektów inwestycyjnych oraz programów jak i sposobie i prawidłowości wykorzystania udzielonej pomocy finansowej.

Monitorowanie dotyczyć będzie przede wszystkim kontroli realizacji projektów inwestycyjnych oraz osiągania planowanych wskaźników produktów i rezultatów dla poszczególnych inwestycji.

Monitoring prowadzony będzie w zakresie **rzeczowym** i **finansowym**.

Monitoring rzeczowy obejmował będzie dane obrazujące postępu we wdrażaniu programu oraz umożliwienie oceny jego wykonania w odniesieniu do celów ustalonych w LPR i będzie prowadzony w trzech kategoriach:

- wskaźniki produktu,
- wskaźniki rezultatu,
- wskaźniki oddziaływania.

Wskaźniki produktu

- Powierzchnia poddana renowacji w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych (m²) – powierzchnia zgodna z dokumentacją techniczną dla poszczególnych zadań
- Liczba budynków mieszkalnych poddanych renowacji (szt.) – liczba zgodna z dokumentacją techniczną dla poszczególnych zadań

Wskaźniki rezultatu

- Liczba osób zamieszkujących budynek mieszkalny wielorodzinny poddany renowacji (os.)

Wskaźniki oddziaływania

- Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności
 - wartość bazowa – 100,84 os.
 - wartość docelowa – spadek do 65 os.
- Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym
 - wartość bazowa – 51,28 os.
 - wartość docelowa – spadek do 4,5 os.
- Liczba przestępstw na 1 tys. ludności
 - wartość bazowa – 495,80 szt.
 - wartość docelowa – spadek do 41,4 szt.
- Czyny karalne osób nieletnich na 1 tys. nieletnich
 - wartość bazowa – 90,91 szt.
 - wartość docelowa – spadek do 76,3 szt.
- Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób
 - wartość bazowa – 0,00
 - wartość docelowa – wzrost do 10,5

Monitoring finansowy obejmował będzie dane realizacji projektów będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na nie środków finansowych.

Ocena programów (projektów i zadań inwestycyjnych), przebiegać powinna według trzech aspektów odnoszących się do trzech stanów procesów realizowanych w praktyce:

- ex-ante - ocena poprzedzająca realizację procesu, nazywana oceną prospektywną, polega na sprawdzeniu poprawności ustalenia struktury operacyjnej procesu wykonawczego i struktury organizacyjnej, w której proces ten ma być realizowany;
- mid-term - Ocena bieżąca, sprawowana w czasie realizacji procesu, polega na śledzeniu przebiegu procesu realizowanego w podsystemie wykonawczym, z punktu widzenia jego zgodności z założoną strukturą operacyjną oraz sprawdzaniu zgodności osiąganych rezultatów pod względem ilościowym, jakościowym i czasowym z celami zdekomponowanymi na zadania;

- ex-post Przeprowadzona po zakończeniu działania objętego programem ocena retrospektywna, polega na konfrontacji osiągniętych rezultatów z założonymi celami. Stanowi ona podstawę oceny sprawności realizacji oraz trafności przyjętych wzorców działań.

Do monitorowania oceny realizacji programu i jego aktualizacji, służyć będzie system współpracy pomiędzy podmiotami programu oraz osiągane wskaźniki produktów, rezultatów i oddziaływania. Na system okresowej analizy, monitorowania i aktualizacji składają się:

- Pracownicy Urzędu Gminy i Miasta oraz jednostek podległych i organizacyjnych gminy
- Partnerzy
 - partnerzy indywidualni i radni jako reprezentanci ogółu mieszkańców miasta,
 - mieszkańcy miasta,
 - przedsiębiorcy,
 - bankowcy,
 - organizacje pozarządowe,
 - partnerzy instytucjonalni,
 - inni partnerzy.

Plan działań dla przebiegu procesu rewitalizacji i informacje o jego realizacji:

- przebieg i kolejność realizacji poszczególnych zadań w określonych przedziałach czasowych,
- informacje o realizacji działań i zadań.

Określony sposób oceny przebiegu realizacji procesu rewitalizacji:

- analiza osiągniętych w danym okresie wskaźników podczas:
 - spotkań zespołu koordynacyjnego – nie rzadziej niż raz na pół roku,
 - spotkań zespołu koordynacyjnego z partnerami, według określonego harmonogramu.

INTEGRACJA SPOŁECZEŃSTWA

Zasadniczym celem integracji społecznej jest zapewnienie wyczerpującej i zrozumiałej informacji oraz takich dróg jej obiegu, żeby uzyskać partycypację społeczności lokalnej w procesie rewitalizacji, jej aktywny udział w programowaniu, decyzjach oraz odpowiedzialności i finansowaniu.

Komunikacja społeczna ma:

- zapewnić partnerom programu dostęp do informacji na temat celów i problemów rewitalizacji;
- pobudzić ich do wdrażania własnych opinii;
- nawiązać porozumienie pomiędzy partnerami procesu rewitalizacji, a zespołem koordynacyjnym.

Podstawą partycypacji jest informacja, wymieniana pomiędzy partnerami, a zespołem koordynacyjnym w procesie komunikacji społecznej, zorganizowanej w sprawny system.

Informowanie w procesie komunikacji społecznej ma wyjaśnić mieszkańcom korzyści płynące z procesu rewitalizacji, w zamian za tymczasowe zakłócenie normalnego rytmu życia i określony wysiłek, także finansowy.

Na system komunikacji społecznej składają się:

- Podmiot inicjujący proces komunikowania się - zespół koordynacyjny
- Podmiot odbierający informacje - partnerzy indywidualni i zbiorowi
- Określone informacje:
 - wiadomości zaznajamiające oraz o specyficznym tzw. pedagogicznym charakterze, wyjaśniające zagadnienie rewitalizacji i potrzebę realizacji programu;
 - wiadomości z bieżącej realizacji programu;
 - wnioski z monitorowania, oceny i aktualizacji.
- Określony sposób komunikowania się:
 - środki komunikacji społecznej bezpośredniej, takie jak kontakty i spotkania Burmistrza Gminy i Miasta Lwówek Śląski (zespół koordynacyjny) z mieszkańcami, a także kontakty i spotkania mieszkańców z urzędnikami podczas załatwiania spraw.
 - środki komunikacji społecznej pośredniej, m.in.: relacje dziennikarzy, prasy, radia, telewizji (informacja prasowa, konferencje, wywiady); ulotki, biuletyny, informatory, wydawnictwa, ogłoszenia; strona internetowa).
- System wykorzystywać może:
 - dokumentację (uchwały Rady Miejskiej Gminy Lwówek Śląski, zarządzenia i decyzje Burmistrza Gminy i Miasta Lwówek Śląski,

- wywiad (bieżące informacje o sytuacji);
- badania sondażowe (wywiad kwestionariuszowy, wywiad telefoniczny, ankieta wypełniana przez respondenta).

Celem działań związanych z promocją programu jest dotarcie do jak najszerszej grupy odbiorców:

- beneficjentów projektów/mieszkańców gminy,
- środowiska przedsiębiorców,
- organizacji pozarządowych,
- partnerów społecznych.

Sprawność i efektywność działania systemu komunikacji społecznej zależy z jednej strony od zaangażowania, umiejętności, sposobu pozyskiwania, analizowania i oceny informacji od mieszkańców, a z drugiej strony od umiejętności doboru form i środków przekazywania informacji.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Położenie parku krajobrazowego na tle miasta Lwówek Śląski	27
Rysunek 2 Obszary Natura 2000 na obszarze Gminy Lwówek Śląski	28
Rysunek 3 Położenie obszaru wsparcia na tle obszarów Natura 2000	31
Rysunek 4 Obszar rewitalizacji	60

SPIS TABEL

Tabela 1 Zasoby mieszkaniowe wg form własności w mieście Lwówek Śląski w 2009 r.	16
Tabela 2 Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań w mieście Lwówek Śląski w 2009 r.	16
Tabela 3 Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne w mieście Lwówek Śląski w 2009 r.	17
Tabela 4 Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w mieście Lwówek Śląski w 2009 r.	17
Tabela 5 Urządzenia sieci wodociągowej na terenie miasta Lwówek Śląski	18
Tabela 6 Sieć kanalizacyjna na terenie miasta Lwówek Śląski	19
Tabela 7 Sieć gazowa na terenie miasta Lwówek Śląski	20
Tabela 8 Energia elektryczna na terenie miasta Lwówek Śląski	21
Tabela 9 Fluktuacja liczby ludności w Mieście Lwówek Śląski w latach 2006 – 2009	31
Tabela 10 Rucha naturalny według płci w mieście Lwówek Śląski	32
Tabela 11 Wiek ludności w mieście Lwówek Śląski – wymiar ekonomiczny	32
Tabela 12 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w mieście Lwówek Śląski	33
Tabela 13 Wskaźniki modułu gminnego dla miasta Lwówek Śląski	34
Tabela 14 System edukacji podstawowej, gimnazjalnej i zawodowej na terenie miasta Lwówek Śląski	35
Tabela 15 Szkolnictwo ogólnokształcące na terenie miasta Lwówek Śląski	35
Tabela 16 Wydarzenia kulturalne w Lwówku Śląskim (miasto)	36

Tabela 17 Placówki biblioteczne na terenie miasta Lwówek Śląski	37
Tabela 18 Czytelnictwo – wskaźniki – Lwówek Śląski (miasto)	38
Tabela 19 Podmioty gospodarcze w mieście Lwówek Śląski	39
Tabela 20 Podmioty gospodarcze według klas wielkości w mieście Lwówek Śląski	39
Tabela 21 Pracujący wg płci w mieście Lwówek Śląski.....	40
Tabela 22 Tabela wskaźnikowa – wyznaczenie obszarów rewitalizacji (OR).....	58
Tabela 23 Planowane działania przestrzenne na obszarze rewitalizowanym.....	61
Tabela 26 Plan finansowy Lokalnego Programu Rewitalizacji	63

SPIS MAP

Mapa 1 Lokalizacja powiatu lwóweckiego na tle województwa dolnośląskiego.....	8
Mapa 2 Lokalizacja Gminy Lwówek Śląski na tle powiatu lwóweckiego	9
Mapa 3 Miasto Lwówek Śląski	10
Mapa 4 Lokalizacja obszaru rewitalizowanego	11

ZAŁĄCZNIK NR 1 PROJEKT WYTYPOWANY DO WSPARCIA

W ramach naboru nr 42/K/9.2/2010 w trybie konkursowym wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Priorytetu 9 „Odnowa zdegradowanych obszarów na terenie Dolnego Śląska (Miasta)” Działanie nr 9.2 „Wsparcie dla przedsięwzięć w zakresie mieszkalnictwa w miastach poniżej 10 tysięcy mieszkańców” współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 wytypowano następujący projekt:

Nazwa projektu	Wnioskodawca	Całkowita wartość projektu w PLN	Wartość wnioskowanego dofinansowania w PLN (szacunek EUR)	Orientacyjny okres realizacji projektu
Renowacja kamienicy przy ulicy Szkolnej 4 w Lwówku Śląskim	Gmina i Miasto Lwówek Śląski	2756480,44	800 000,00 (200 000 EUR)	marzec 2012 – kwiecień 2013

Przedmiotowy projekt pn. „Renowacja kamienicy przy ulicy Szkolnej 4 w Lwówku Śląskim” będzie realizowany przez Gminę i Miasto Lwówek Śląski, która jako Wnioskodawca złoży wniosek o dofinansowanie do Instytucji Zarządzającej RPO WD.

